

gyertyában 1000 négyszögöl 1400 korona. Párnón már 2000 korona, a helyek pedig négyszögölenként 5—6 koronára kerülnek — állapítja meg a sztrópkói fölszolgabíró. — „Az Amerikából küldött pénz köveketében a föld ára 150—200 százalékkal emelkedett, úgy hogy egy hold elsőosztályú szántó a váradjai körben már 1400—1600 koronára került — mondja az alvinezi fölszolgabíró jelentése. — B. R. dr. veszprémi ügyvéd közli velem, hogy a földbirtoknak ára Veszprémben 50—100 százalékkal emelkedett. — „Az ingatlanok értéke három év óta 80 százalékkal emelkedett — jelentí a balázsfalvi fölszolgabíró. — „Ugocsaiban a föld értéke az utolsó három évben 150 százalékkal emelkedett — írja az ugocsaai alispán. — És így tovább.

Találomra vettem ki néhány adatot, amelyek az északkeleti földről, a Dunántul, Erdély és a Bánát különböző vidékein ugyanazt a jelenséget konstataják és okát ugyanabban keresik. Voltaképpen azonban ezek az adatok nem fedik teljesen a valóságot. A földspekuláció rendezés annyira csendben történt, hogy a közvetlen érdekeltek kivül senki sem szerez róla tudomást. És ez a spekuláció nem elégszik meg 80 és 100 százalékkal sem. Oly lehetetlen határok között mozog, hogy gyakran már egyenesen nevétség volna, ha nem járna oly végtelenül szomorú következményekkel.

Husz évvel ezelőtt kezdtek a felvidéki tótok először nagyobb tömegekben kivándorolni. Keresték a pénzt, amelyet idehaza nem tudtak megkeresni; keresték azért, hogy idehaza tisztességesebben tudjanak megélni. Ambícióik nem voltak túl magasak. Egy belsőség, néhány hold szántóföld, néhány hold legelő kielégítette őket. Az elsők, akik pénzzel hazajötték, mindezt hamarosan megvásárolhatták. Nyomukban ujak mentek ki ugyanezzel a szándékkal. A falubeli szatóc vagy korcsmáros figyelmé kezdett felébredni. Ezek az emberek pénzt hoznak haza és mindenáron földet akarnak, tehát bizonyára magasabb árakat is meg fognak adni, mint eddig. Kézalatt megszerezték a földeket és felverték az árakat. A zemplényi, vagy sárosi hegyvidalokon egy-egy hold alig ér meg 120—140 koronát. Ez az ár lassankint 200—300—500—800—1000 koronára emelkedett. Minél erősebb lett a kivándorlás, annál több pénz jött haza, annál erősebb lett a föld utáni kereset, annál könnyebb a jó eladás. A vállalkozók felismerték ennek az üzletnek kiterjedését. A falubeli korcsmáros és szatóc alrendelt közegekkel váltak a parcellázó ügynökök mellett, akik a földről minden megéjét elvették. Hogy hány holdat parcelláztak el ily módon az utolsó husz év alatt annak statisztikáját nem lehet sehol sem megállapítani. De az összes szakértők egyértelműleg úgy nyilatkoznak, hogy ez a szám a félmilliót is meghaladja.

Nézzük végig egy ilyen üzletnek egész

lefolysását és azonnal felismerjük majd a benne rejlő mélyes erkölcselenségét. Vegyünk fel egy zemplényi, vagy sáros megyei kis falut, amelyben a kivándorlás még csak néhány esztendő óta történt, de az első nagyobb pénzküldemények már hazajöttek. A családtagok, a küldők utasításai szerint, ezen a pénzen földet szeretnének venni. Föld egyelőre nincs ugyan, de a szomszédos parcellázás czéljából állandóan uton vannak. Informálódik és úgy véli, hogy a körülmények igen kedvezőek. Beutazik tehát Sátoraljuhelyre vagy Eperjesre és valamelyik parcellázó vállalkozónak jelenti, hogy alkalmas üzletet talált. A vállalkozó erre színtelen helyszíni szemlélet tart és ha bizik az üzletben, kifizeti az ügynök provizióját és munkához lát.

A munka első része, hogy a falubeli tényezőket megnyerje. A jegyző, a korcsmáros, a szatóc rendezés igen hamar látják be a parcellázás szükségességét. Kevésbé hamar látják be, hogy a vállalkozó több tiszteletdíjat nem adhat, mint amennyit ajánl. Feltétlen tény, hogy ezek a borralalók majdnem minden parcellázás alapításai költségei között szerepelnek. Egy beregmei faluban saját füleimmel hallgatam végig egy tanácskozást, amely ezen tárgy körül forgott. A falu pénzarisztokráciája ugyanis szuverenitásuk elismerése gyanánt 10.000 koronát követt.

Végre ez is rendben van. A vállalkozó most újabb visszatré a székvárosba és tovább ajánlja az üzletet egy tőkekapitálnak vagy banknak. A vidéki intézetek tetemes része ugyanis ma ezzel foglalkozik. A bank nem is tagadja meg a segítségét, de a maga részéről szintén szeretne keresni. Első sorban az igazgatóság azon tagja akar keresni, aki az ügyeket vezeti. És ezért a következő megállapodás jön létre. A vállalkozó, kellő kárpótlás fejében, viszály. A szótanforgó birtokot az igazgató ur veszi meg és azután, kellő ár-emelkedéssel, tovább adja a banknak. A bank pedig, miután egy fővárosi intézettől a szükséges kölcsönt kieszárolta, hozzáfog a parcellázáshoz.

(Folytatjuk.)

KIS TÜKÖR.

Apróságok az amerikai magyarok életéből.

Ügynök-história. Körülbelül 15 esztendő óta az Amerikába vándorolt intelligenciának egyik kedvenc foglalkozása az ügynökségkövetés. Ez az állás azonban ma már, hogy a lapok is nőnek, növekedett tekintélyben, amennyiben néhány ügynöknek a laplások a „manager“-i, „utazó társ-szerkesztő“-i vagy „főmunkatárs“-i címet adományozták díjmentesen.

Egy ilyen lapügynök beállított a minap egy bányaplézre. Az ügynöknek, miután pogányul tudott káromkodni, egyszerűen a „pogány“-t nevet adom. Késő este volt, mit tehetett okosabbat, bement egy magyarok által látogatott

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

szalónba, ahol éppen akkor mutatkozott be a gazdának egy szürke gamánis, vörös nyakendős, szürke kalapos ur.

Egymásra pillantának, aztán megvakarják a tarkójukat. A másik is ügynök volt. A „pogány“-i, magában nagyokat káromkodva, széles mosollyal lépett oda a másik mellé és így szól:

— Ha már az Isten úgy megnyomorított bennünket egymással, hogy egy helyre sodort, legálább mi ne bántuk egymást. Osszuk fel egymás között ezt a nyomorult fészket. Legyen az egyiké a felvég, a másiké az alvég.

A másik, aki „utazó társ-szerkesztő“ címet viselt és nagyon szeretete, ha titokban „doktor ur“-nak szólják, nem ment bele az alkuba.

A „pogány“- erre dühbe gurult, egy kicsit duhogott magában, azután aludni ment.

Másnap már korán reggel felkelt és egy fiatal házaspárhoz állított be legelőt.

— Miszkém, — szólta a konyhában sürgölődő asszonyhoz, — itthon van-e a bész?

— Alszik! — volt a rövid felelet.

— Miszkém, — szólta a „pogány“ suttogva, — hogy van az urának a katonasora?

Jól ismerte már az asszony a „pogány“-t, nem tartózkodott hát megmondani, hogy bizony az ura katonasora sehogyszívesen, mert hát az szőköt a 3 esztendő előt.

szól Stierhelm és a jobboldali ajtóra mutatott.

Megszűnt a dög. Egy new yorki magyar családban történt, hogy az asszony, hogy, hogy nem, elvesztette gyémánt fülbevalóját. Sirva keresgélte napokon keresztül, de nem találta, pedig felkérte az egész házat. A férjének nem merete megmondani, mert emlékezett reá, hogy milyen krawallt csinált tavaly, mikor a gyémántgyűrűt elvesztette.

Mikor azonban már minden reményét elvesztette, mégis csak elmondta a dolgot.

A férj, aki áldott jó, humoros ember, eleinte csendesen nézett maga elé, aztán hirtelen így szól:

— Tő asszony, te, ismered te azt az anekdótát a sertésveszléről?

Az asszony, aki azt hitte, hogy a nagy vesztesség megzavarta az ura esztét, ijedten tekintett rá.

— Nem? No hát elmondom. Beütött az uraság kondájába a sertésvesz. Az uraság telkérépült cigány viskó lakója, Sódar Perkó cigányprímás nagyon elbusult, mert hát ő az két malaczi az urasági kondához csapta. Nem lehetett még csak szavát sem venni. Szomorúan odögögt az ólak előtt.

Az asszony, míg férje beszélt, mindinkább meggyőződött arról, hogy a szerencsétlen megbolondult. A férj azonban folytatta:

A fődésur három napig nem látta a Ferkót, míg végre egyszer az udvaron találkozott vele. El nem tudta képzelni, mitől lett a more egyszerre olyan jó kedvű. Odaszólt hát:

— Mi újság, Ferkó? Miért van olyan jó kedved?

— Hát csak azért, kezint csokolom, mer nálam már megszint a deg. —

1000 erősen fel van fegyverkezve. A legnagyobb veszeriem abban rejlik, hogy a munkások nagy mennyiségű dinamithoz jutottak és most a bányákat akarják a levegőbe roplteni.

A kormányzó ellen a nép között nagy az elkeseredés, amiért katonai karhatalomhoz van Fokozta az elkeseredést az, hogy a nyolcszáz diühöz az éhínség. Napról napra növekedik az utonálló száma, akik fényes nappal, nyit utczán fosztogatják ki a járőkelőket. A betörések szepren den vannak.

A dolgoknak tulajdonképpen és közvetlen oka a munkásoknak rendetlen, vagy egyáltalán nem fizetése, előzménye van azonban s ez visszanyulik a két esztendő előtti bajokra, amikor a munkás-szövetségek kaptak egymással hajba a Nevada állambeli bányák miatt.

A király veszélyben. Anarkhisták összeesküdtek ellene. Egy szombat reggel beérkezett kábel-sürgöny szerint a szenzációhajászata révén ismeretes „A Nap“ nevű budapesti újság megint egy bombát robbantott fel.

„A Nap“ ugyanis szombaton leközölte azt a szenzációsi hírt, hogy a budapesti rendőrség egy összeesküvésnek jött a nyomára, mely a király és Ferencz Ferdinánd trónörökös élete ellen irányul.

A rendőrség, így mondja A Nap, az összeesküvés létezését bizonyított, kétségbe nem vonható adatok birtokába jutott, de maguknak az összeesküvésnek kiletét eddig kideríteni nem bírta.

Innen persze lehetetlen megállapítani, hogy e hírből mennyi igaz és mennyi tudandó be A Nap illető munkatársa tulajékn képzelőtehetségének.

Az osztrák kormány hivatalosan kijelentette, hogy neki a megejtett nyomozás daczára semmi tudomása nincsen arról, hogy genfi anarkhisták véres szándékkal indultak volna utnak Magyarország és Ausztria fele. Ezzel szemben azonban A Nap konokul ragaszkodik a híréhez, sőt hozzáfűzi, hogy a konstantinápolyi nagykövet éppen az osztrák kormányt értesítette a dologról s hogy ez értesítés folytán éppen Bécsben már le is tartóztattak egy csonó gyanus alakot.

szépítőkurák. HÁZI HASZNÁLATRA. BORSZÉPÍTŐ KURA a normális, ép, tiszta arcbőr szépségének ápolására és megőrzésére; száraz, sörnyör, durva, hámló, feszülő, viszkető, hervadó bőrre; ráncok és libabőr ellen. 1435 BORGÓGYVITŐ KURA fényes, zsíros, pórusos, atkás (mitesszeres), pattanásos (vimmlelis), eres, vörös arc, vörös orr, vörös kéz, fagyási foltok és izzáds ellen. 1435 BORTISZÍTÓ KURA elszáradt, lebarapult, napcsíított arcbőr fehéreítésre; szeptős és májfolt ellen. 1435 HÁMLASZTÓ KURA lencsefoltok, tág pórusok, pattanásnyomok, rózsapattanás (rosacea), bőrkeményedés, borvirág, himlőhely és sebhely ellen. 1435 Minden egyes készlet ÁRA 3 DOLLAR. Készíti és elárúsítja személyesen, vagy posta utján PARTOS PATIKÁJÁBAN 160—2 ik Avenue 10-ik utca sarkán NEW YORK.

— Vigyétek! Nekem nem kell! — ordította Kelemen. — És most vigyázatok!

TÁRCZA.

KELEMENNÉ CZIPÓL.

Irta: Gábor Andor.

Kelemen mester felkelt a háromlábú székről, maga elé állította a kicsiny cipőt és odaszólt az inasnak:

— Ez a harminczadik pár; fényesítsd ki, Miska. De ragyogjon. Aztán tedd a többihez.

Miska gondosan kitisztogatta a cipőt és beállította a többi huszonkilenc pár mellé. Ismerte már a históriáját, mert ha kicsiny legény volt is még, hallotta, mit beszélnek a szomszédok.

Kelemen mesternek a bogara ez. Minden esztendőben két pár cipőt csinál a feleségének, annyit, — mint ő mondja — amennyi egy jobb iparosnak az asszonyát megilleti.

Hogy miért van együtt belőlük már harmincz pár? Mert Kelemen felesége még az első esztendőben megszökött az ura mellől. Nagyon szép asszony volt, s akkoriban még az ura fényes üzletben, a Váci-körtünt vette a mértéket nagy-urí vevők lábáról.

De valamelyik elvitte az asszonyt is, akit Kelemen bolondulásig szeretett. — Majd visszajön, majd visszakerül! — mondogatta Kelemen, és mert ezalatt a szép esztendő alatt két pár cipőt csinált a feleségének, (mást nem engedett volna az asszony lábához nyulni), azontul is folytatta.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

— Majd visszajön, meglátjátok, — susogta Kelemen. Voltaképpen az apróságoknak, a börtmádnak, a kaptafáknak mondta ezt, mert senki másal nem érintkezett. De mindig bánatosabban mondta és bánatában nagyon kevés kedve volt a dologhoz. Így aztán becsukódott a váci-utcai bolt és Kelemen esztendőről-esztendőre kijebb került a külvárosokba.

Kedd, december 10.

A BEVÁNDORLO

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

NYILATKOZAT.

A new yorki róm. kath. magyar hitközség t. egyháztanácsosainak.

A „Bevándorló” mult keddi számában a kénszernek engedve, megírtam, hogy nálam járt a Magyarok Nagyszövetsége Elyet egy bizottsága, mely a közérdekre való hivatkozással szinte követelte annak közzétételét, hogy főt. Kovács Lajos magyar plébános a templomból kitiltotta a királyi szöggel ellátott, Blaskovics apátkanonok által felszentelt díszszőlőt. Megírtam azt is, hogy a bizottságot felkértem, hogy panaszával forduljon egy felekezeti laphoz s végül szóról szóra megírtam a következőket:

Kijelentjük, hogy amennyiben KOVÁCS LAJOS plébános ur e panaszt megcáfolni vagy egyes adatait helyreigazítani kívánja, mi az ő czáfolatának készségesen fogunk tért nyitni.

Kovács plébános ur NEM cáfolt. De megjelent egy helyi magyar lapban egy nyíltéri nyilatkozat, amelyet Bacsó János, Szilágyi Pál, Pivovák Jakab, Várhegyi Lipót, Molnár Sándor, Hader Ferenc, Mészáros Lajos, Gindl Lajos, Vozdászky Vilmos, Kandra István és Hollós János urak írtak alá. Ezek az igen tisztelt urak, ahelyett hogy a zászólóitól való vonakozó panaszszal foglalkoztak volna, azt állítják, hogy a Bevándorló a „katholikusokat gyűlölö lap”, a mely hónapok óta abban kejeleg, hogy hitközségünk, ennek papját és az egyháztanácsot bántalmazza. Engedjék meg, tisztelt Uram, hogy ezt az állítást mint valótlanosságot tisztelettel ugyan, de határozottan visszautasítsam. A Bevándorló soha EGYETLEN szót nem írt a hitközség és egyháztanács ELLEN, hanem igent díjmentesen egész hasábot tett közé a hitközség MELLETT. Papjakkal pedig a Bevándorló csak annyiban foglalkozott, amennyiben az általános magyar érdek ezt megkövetelte.

Hogy önök Szervgán és Alföldi urak ellen mit hoznak fel, a magyarságot alig érdekli, de érdekli a magyarságot Szervgán és Alföldi uraknak az egyház díszszőlőjére vonatkozó panaszja, amelyre önök, tisztelt Uram, megfelelő megfeleltek.

Vagyok bátor tehát teljes tisztelettel kérdem: Igaz-e, Uram, hogy főt. Kovács Lajos plébános ur a templomból kitiltotta azt a magyar díszszőlőt, amelynek tulajdonosa Hoening O'Carroll Ottó báró new yorki főköznöl a királyi megbízásból és nevében vert egy zászólószöveget a melyet Blaskovics magyarországi apátkanonok felszentelt?

Erre a kérdésre feleljenek meg, tisztelt Uram, mert ez a kérdés érdekli a magyarságot, érdekli Hoening báró főköznöl urat és érdekli talán a nagykövetet is, aki a minap vacsorázott Kovács plébános ur társaságában. Ha nem igaz a panasz, akkor a botrányos hazugságot én magam fogom megcáfoltatni Szervgán és Alföldi urakkal, ha pedig igaz a panasz, ha Kovács plébános tényleg kitiltotta azt a királyi szöggel ellátott díszszőlőt, akkor a magyarságnak joga van tudakolni azt, hogy miért bánt el egy magyar pap oly módon egy magyar zászólóval, amelynek felavatásán a magyar király is képvisellette magát.

Megírtam teljes tisztelettel az Uramnak kézzel szövegét

Singer Mihály,
a „Bevándorló” szerkesztője.

MAGYAR SZINÉSZET AMERIKÁBAN. Hosszas kínos vajadás után végre talán mégis csak megszületik a magyar színészet Amerikában. Lapunkat hivatalosan arról értesítették, hogy az eddig szervezetenül állott színtársulat elvégre szervezkedett s hogy Serly Lajos lett a színtársulat igazgatója. Serly Lajos urat alig kell az amerikai és különösen a new yorki magyarságnak bemutatnunk. Jóhangzású nevet hozott magával hazulról, amely névhez az érdemeknek hosszu sora fűződik. Ez érdemet Serly Lajos úgy is mint zene-szerző, úgy is mint a Népszínház karnagya, úgy is mint a Kisfaludy-színház tulajdonosa vívta ki magának. Serly Lajosnál erős kezekben nyugszik a magyar színészet úgy s erősen rontották, hogy azt, amit eddig mások segítségével az ő művészi felelősségének segítségével ki fogja javítani. Becsületesszám-dékára vall mindenkéltől, hogy mint vendéget a színtársulathoz szerződtette Réthy Laurát, a kiváló művészt, akinek közreműködése biztosítékul szolgál arra nézve, hogy ezentúl még a legkriti-

kusabb izlésű emberek is bátran ellátogathatnak a new yorki magyar színházba. Az új igazgatóság alatt az első előadás PÉNTEKEN, december 13-án ESTI 8 órakor fog megkezdődni a Webster-Hallban. Színpad kerül *Berczik Árpádnak* gyönyörű énekes népszínműve: *PARASZTKISASSZONY, Réthy Laurával* a czimszerepben. — Az amerikai magyar színészet körül beállott ez örvendetes változásról mi annál készségesebb örömmel adunk hírt, mert most már igaz lélekkel tehetjük olvasóink kötelességévé a színházlátogatást. Akik *Réthy Laurát* látták a színpadon, biztatásunk nélkül is elisietnek majd az előadásokra, akik pedig nem ismerik még a magyarországi közönség ez elkényeztetett kedvencét, azok bizonyára örömmel fogják megragadni az alkalmat, hogy megismerkedjenek Amerikában egy előkelő, egy igazi magyar művésznővel.

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. Lapunk pénteki számában kimutattuk, hogy a mult heten *kétezrháromszáz-harminckilenc* bevándorló érkezett Magyarországból a new yorki kikötőbe. Térésükre miatt nem hozhattuk, hogy hova fordult ez a friss embertömeg. Pótlólag leközöljük ime most:

Az újonnan ideérkezettek közül *New York* államban maradt 34 magyar, 124 tót, 16 sváb, 30 horvát és 5 oláh. *Pennsylvania* utazott 34 magyar, 167 tót, 24 sváb, 13 horvát és 6 oláh. *Ohio* államba ment 52 magyar, 127 tót, 50 sváb, 6 horvát és 26 oláh. *New Jersey* államba utazott 21 magyar, 151 tót, 22 sváb, 47 horvát és 11 oláh. *Connecticut* ment 10 magyar, 41 tót, 5 sváb és 9 horvát. *West Virginia*ba utazott 10 magyar, 83 tót, 16 horvát és 8 oláh. *Missouri*ba ment 33 magyar, 79 tót, 51 sváb és 16 horvát. *Michigan*ba ment 38 magyar, 105 tót, 10 sváb, 38 horvát és 14 oláh. *Delaware*ba utazott 10 magyar, 19 tót, 8 horvát. *Illinois* államba ment 37 magyar, 127 tót, 11 sváb, 44 horvát és 23 oláh. *Indiana*ba utazott 56 magyar, 125 tót, 48 sváb, 29 horvát és 41 oláh. *Wisconsin*ba ment 29 magyar, 70 tót, 39 sváb, 33 horvát. *California*ba utazott 23, *Colorado*ba 13 és *Montana*ba 2 horvát.

IGAZGATÓSÁGI ÜLÉS. A Magyar Segélyegylet igazgatósága ma, kedden este ülést tart, amelyen értesülésünk szerint már a menház czéljaira megvársárlandó ház dolgában is határozni fognak. A Segélyegylet fennállása tizedik évfordulójának megünneplésére serényen folynak a készülődések.

MAGYART GYALÓZÓ NEMETEK. Egy St. Louisban megjelenő német lap a „New Yorker Staats-Zeitung” szerepében tetszeleg. Botrányos dolgokat ír azokról az „elnyomatások”-ról, amelyekben Magyarországon a nemzetiségek részesülnek. Hajmeresztő dolgokat tud elmesélni azokról az üldöztetésekről, amelyeknek Magyarországon a nemzetiségi papok és nemzetiségi szerkesztők ki vannak téve. Erre a hazugságtól és elferdítéstől hemzsező cikkre *Böhm Károly* celvelandú derék magyar plébános megadta a választ. Dióhéjban összegezte a magyar nemzet történelmi fejlődését. Hadd tanuljanak most már az amerikai németek, ha ugyan tanulni akarnak.

PUSZTULA MAGYAR. Eلسوزul a szívünk, hogy lapunk minden egyes számában magyarok pusztulásáról kell hírt adnunk. Ujjában *Star Junction*-ban nyerte a bányában egy magyar munkás a halálát. *Szabó István* a neve a boldogtalannak, aki Borsodmegyéből származott ide, hogy most, tizenölnéves korában, egy szénbányában veszít-

se el fiatal életét. A szerencsétlen fiatal embernek sziklát kellett volna robbantani. Nem birt azonban a dinamittal pánni s így nem a sziklát, hanem önmagát robbantotta széjjel. Haldokolya szállították őt vele dolgozó honfitársai a kórházba.

A FAYETTE CITYBELI TRAGÉDIÁHOZ. Lapunk előző számában felsoroltuk ama szerencsétlen magyaroknak oly hosszu sorát, akiket a Naomi bányában munka közben utólért a legborzalmasabb halál. Arról a nagy katasztrófáról, mely oly ridegen nyult bele az amerikai magyarság életébe, egyre hajmeresztőbb részletek kerülnek a nagy nyilvánosság elé. És ezt a katasztrófát maguk a bányatulajdonosok okozták, amikor a tapasztalatlan munkásoknak megengedték, hogy nyitott lámpással dolgozzanak. A washingtoni nagykövetnek, *Hengelmüller* báró urnak sürgősen intézkedni kellene az iránt, hogy a bányatulajdonosok ki ne játszhassák az áldozatok szerencsétlen hátramaradtjait, esetleg azokat, akik odahaza most már hiába várják Amerikába zárandokolt kenyéradóikat, a kik eddig a legmegtelenbéb inségtől óvták meg őket. Mert bizony sokakat a kétségbeesés örvényébe sodort a bányaszerencsétlenség. Ott van például *Varga Józsefné*, egy fiatal asszony, aki alig három éve követte férjét az oltárhoz s aki most két kicsiny gyermekkel sirtatja férjét, gyermekeinek atyját. Ott van Nagy Jánosné, aki három hónap előtt esküdtött hűséget férjének, aki után most gyaaszt fog hordani. Ott van Zambó János, aki Szabolcsmegyében hagyta vissza feleségét, gyermekeit idejött ki számukra kenyeret keresni. Nekik sem jut többé kenyér, ha a társaság nem kártalanítja őket. Tragikus, valóban megrázó Mészáros Ferencnek a sorsa. A robbanás napján ment először a bányába. Még egy pár dollárt akart összekuporgatni, hogy azután visszamenjen övéhez Gömörmegyébe. De nem folytatjuk. A nagy gyaaszt, ha valami enyhítheti, enyhíti az, ha az övégyekről és árvaórkó gondoskodás történik. Bizunk a nagykövetben, bizunk abban, hogy ez a rémes katasztrófa hivatásának magaslatára állítja őt.

TISZTJUTÓ KÖZGYÜLÉS. A *Rankini I. Magyar Művelő és Önképzőkör*, Rankinnak ez a legszebb reményekre jogosító kulturális egyesülete, amely rövid fennállása alatt is már fényes eredményeket mutatott fel, december elsején tartotta meg évi rendes tisztújító közgyűlést, még pedig a következő eredménnyel: elnök *Horváth János*, alelnök: *Vizváry József*, jegyző *Somovitz Sámuel*, pénztárnok *Bukorov Dusan*, pénzügyi titkár *Csapota Pál*, vigalmi bizottság: *Csetey Juliska* kisasszony, *Bodács Sámuel*, *Nagy Bertalan*, *Fias Istók*, *Fenyő András*, könyvtárnok *Kardos István*. Hivatálos lapnak „A Bevándorló” lett megválasztva.

TENNER GYULA GYÁSZJA. *Tenner Gyula* ur, a new yorki magyar kolónia ismert és becsült tagja megrendítő gyaaszírt kapott hazulról. Bátyja, *Tenner Ignác* ur, a Széchenyi-gözmalom vezérigazgatója, Aradon meghalt. Fogadják a Tenner-család özsimte részvéteink kifejezését.

MAGYAR BANYA. Ohio állambeli Parletből arról értesítik lapunkat, hogy a *Magyar Coal Co.* október hó elején átvette a bányát, az első részletet lefizette s azóta serényen munkálkodik, szép eredményeket ért el. A Magyar Szénbányatársaság most abban a helyzetben van, hogy mindenkinek alkalmat nyújt arra, hogy megakarított pénzt jövedelméző vállalatba fektesse. Minden magyar ember tagja lehet a *Magyar Coal Companiának*, mert a tár-

sulat elhatározta, hogy RÉSZLETFIZETÉSRE is ad részvényeket. A feltételeket illetőleg felvilágosítást adnak a társulat megbízottjai: *Simon Ferenc*, *Varga B. István* és *Bors Gyula* titkár. Minden levél így czimzendő: THE MAGYAR COAL CO., PARLETT, Ohio.

A COLUMBUSI SIRALOMHÁZBAN. Néhány nap mulva, e hó 13-án fogják az Ohio állambeli Columbus börtönében kivégezni *Szalay Mihályt*. Vargyas Verona gyilkosát, ha közben a kegyelmi tanács másképp nem határoz. Bloch bíró, Szalay védője, védenéze érdekében kegyelmi kérvényt nyújtott be, melyet maga a vádló is, az elítélt ember alacsony műveltségi színvonalára való tekintettel, pártolólóg irt alá.

SOPRONMEGYEIEK KÉSELESE. *Kálmán József* még odahaza, a sopronmegyei Kapuvárott is híres volt arról, hogy hamar kiünyilt a bicskája. Ebbeli szokásához hű maradt itt is és Pleasant Lakeon leszurta a vittnyéji Magyar Józsefet, aki a sebekbe bele is halt. *Kálmán József* felett most ült törvényt az Indiana állambeli Angolán a bíróság. Tekintettel arra, hogy sok tanu vallomása szerint *Kálmán* is, áldozata is részeg volt, amikor a végtetes bicskázás megesezt, a bíróság csak kétevi fegyházbüntetéssel sújtotta a gyilkos magyar.

BRÁUN MÁRKUS ITHON. *Braun Márkus* honfitársunk, akit néhány héttel ezelőtt Havannába küldött ki a kormány az ottani bevándorlási viszonyok tanulmányozására, ma, kedden visszakerkezik New Yorkba. Értesülésünk szerint *Braun* ur mindjárt ujév után hosszabb utra fog indulni a Kelet felé.

EGY KÖZMONDÁS ÁTKA. *Barna István* honfitársunk, aki a Pennsylvania állambeli Freelandot választotta magának otthonul, csökönnyösen ragaszkodik a magyar közmondásokhoz. Különös aranyigazságnak tartja azt a közmondást, mely azt mondja, hogy az asszony verve jó. E közmondás igazságát nemcsak hirdeti, de gyakorolja is.

Fel sége azonban sehogysem bír megbarátkozni azzal az ösmagyar közmondással s midőn férje ezt a minap ismét gyakorlatilag érvényesítette, az asszony elfogatta őt. A bíró előtt *Barna* töredelmesen megígérte, hogy elhagyja a közmondások zászlapját. A bíró szabadon bocsátotta. Mikor *Barna* hazatért, eltűndött azon, hogy mégis csunya dolog volt, igéretet tenni arra nézve, hogy magyar voltát, ha mindjárt csak bizonyos tekintetben is, megtagadja. Felülkerekedett benne a közmondásához való hűség. Alaposan elverte a feleségét, aki azonban megint a bíró elé vitte őt. A bíró dühbe gurult és sajtóztte őt. A bírónak megbotozta *Barnát*, akinek bizonyos testrészei az ültegek folytan szint cseréltek.

SOUTH BENDI HIREK.

ELJÖTT A FÉRJÉT TEMETNI. *Bognár Vendelné* két kis leánykájával egy hét előtt érkezett Magyarországból South Bendbe a férjének hívására, aki nem akart továbbra is ellenni családjánélkül. A szégyény asszony még jóformán alig telepedett le, mikor máris le-sújtott reája könyörtelenül a sors. *Bognár* Vendel ugyanis kedden átment a szomszédos szénüzletbe, hogy egy kis fűtőanyagot vásároljon. Mikor visszacsaladt a szénnel, az utcán összeesett s csak néhány jóindulatu szomszéd támogatása mellett birt nagynehezen hazavánszorogni. Lefektették, de orvost még csak másnap reggel hívtak. *Bognár* akkor már önkivületi állapotban volt. Dr. *Bárányi Oszkár* magyar orvos gyorsan kéznél volt. Mindjárt az első tekintetre belátta, hogy itt csak

egy haladéktalanul végrehajtandó mű-tét segíthet és ebből a végből telefon utján a beteghez hívta egyik orvosátársát. Az orvos hamarosan megjelent, a műtétet azonban még sem ejthették meg, mert *Bognár* közben kiszvenedett. A halál okának pontos megállapítása czéljából *Bárányi* dr. felboncolta a hulla-t és a boncolás kiderítette, hogy *Bognár* halálát egy korábbi betegségéből származott „gyomorfal-átszakadás” okozta. *Bognár* szegény ember volt és családjá a legnagyobb nyomorban maradt vissza. Még a temetésnek költségeit is összegyűjtött könyörödományokból fedezik. A gyaaszterást *Biró Mihály* róm. kath. magyar plébános díjmentesen végzi.

ELTOLJA A HÁZÁT. *Molnár Géza* honfitársunk, akinek a West Division steeten háza van, engedélyt kapott a városól, hogy házát a régi helyéről a Chapin street 510 számu telkére eltolassa.

PAPVÁNDORLÁS. Az előző szá-munkban jelezttük, hogy *Biró Mihály* róm. kath. plébános plébániát cserél, most pedig azt a hírt vesszük, hogy *Csepke István* ref. lelkész imen a Michigan állambeli Calumetbe megy.

VÁD ALÁ HELYEZETT MAGYAR. *Gosztola Sándor* kímódi, sopronmegyei munkás még a mult hónapban megbicskázta *Németh Jánost*. Per-se elfogták s a rendőrbíróság előtt a mult heten hallgatták ki véglegesen. Az ellene felhozott bizonyítékok alapján gyilkossági szándékkal elkövetett támadás czimén vád alá helyezték és a kerületi törvényszéknek átadták őt. *Gosztola* ellen még ebben a hónapban fogják megejteni South Bendben a vég-fegyházát.

SOUTH BETHLEHEMEN

„A Bevándorló” egyes számának ára 3 cent.
A UNITED FURNITURE STORES CO.
522—524 East 3-ik utcazi üzletében kapható.

CSINOS, szöke fiatal ember, aki itt bányász, otthon földmívelő, s akinek itt 500 dollár megtakarított pénze, otthona 4000 forintot érő vagyona van, nősülni óhajt. Pályázhatnak 17—20 év körüli csinos, tisztességes, keresztény, magyar leányok. Hozomány nem szükséges. Fényképpel ellátott ajánlatok „Szabolcsi fiu” jelleg alatt 92 B. Leisinger I. Pa. küldendők. 2

Hunga-Win-Gro

A LEGKEVESEBB KARACSONYI AJÁNDÉK AZ O-HAZÁBÓL.

Az általunk direkt importált legkittünőbb magyar borok, pezsgőborok, szilvívium, cognac és likörök különféle fajaiól összeállított 12 eredeti üveget tartalmazó HUNGAWINGRO borosládák választék szerint \$7.50, \$10.50, 12.50, \$15, \$18 és \$20 árakban megrendelhetők nálunk. — Részletes prospektust szivesen küldünk.

AMERICAN AGENCY FOR THE ASSOCIATED WINE-GROWERS AND EXPORTERS OF HUNGARY.
LEOPOLD MOLNÁR, Pres.
41 Park Row, NEW YORK, City.

NEMZETI KÁVÉHÁZ

282 East, Houston str., New York.

Tulajdonos: LEVKOVITS S.

— Magyar konyha. —

A BORTERMÉLÉK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK BORAI ÉS PÁLINKÁI.

Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

UJDONSÁG!

MOST VEGYENEK!

UJDONSÁG!
MOST VEGYENEK!
200 KÜLÖNBÖZŐ SZÉP AJÁNDÉK 7 DOLLÁRÉRT. - ELŐRE CSAK 2 DOLLÁRT FIZET.
EURÓPÁBA KÜLDVE EGY DOLLÁRRAL TÖBB. — IRJA MEG A CZI MÉT.

FIGYELEM!

Küldjön levelében a rendelés-nél K É T DOLLÁRT ajánlott levélben, vagy money orderen. Az után mindent czimre küldve megkap. A mási 0T dollárt csak akkor fizeti, ha megkapta és megvan elégedve. Aki nincs megelégedve, visszakapja pénzt.

SOHA AZ ELETBEN NEM VÁSÁROLHATNAK ILY OLCSONI!

Egy szép, jótállás melletti kitünő óra, egy szép revolver, egy bélyegző 175 betűvel, egy szép gyűrű drágakövel, egy gyémánt nyakkendő, egy arany (plated) óralánc egy lógóval, egy pár nagyon csinos kézelőgomb drágakövel, egy zsebkés, egy olló, egy el-törhetlen fésű börtáskával, egy ruhakéfe, egy hajkéfe, egy női nyakék gyémántokkal és gyöngyökkel, egy

medalion gyémánttal arany lánczon, egy gyufatartó, egy harmonika, egy zsebtűkőr tartóval, egy szagos szappan, egy nagy skatulya bajuszpedró, két üveg ót-kolon, egy kitünő aczéborotva, mely egyedül 3 dollárt ér, egy pamacs, egy borotvaszappan, egy zsebkönyv, egy tajtékpipa, gomblyuk-virágok, egy patent lunch-box ennalót vinni munkába, három szép értéktárgy.

EZT MIND ÉS MÉG SZÁMOS HASZNOB, NAGYON SZÉP DOLGOT. 200 DARAB LESZ AZ EGÉSZ.

LEVELEKET ÉS PÉNZT CZIMEZZE PONTOSAN:

The American Novelty Co.,

95 Liberty St., New York City.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelenik minden KEDDEN és PENTEKEN. A „Bevándorló” újságvállalat: Makray Aladár. Szerkesztő: SINGER MIHALY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NEW YORK. 227 EAST 13th STREET. Telefon: 4350 ORCHARD.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre \$3.— Egyesült Államok egész évre \$2.50 Magyarország egész évre \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Published by the „Immigrant” Publishing Co. Aladár Makray.

Editorial Rooms: 327 East 13th St. New York. Telephone: 4350 ORCHARD. Advertising manager: Morris Palotai.

Subscriptions: For New York City, 1 year \$3.— For the United States 1 year \$2.50 For Hungary, 1 year \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— A horvátok az obstrukciójukkal megbénították teljesen a magyar országgyűlést. S a nemzetiségiek mégis azon panaszkodnak, hogy Magyarországon elnyomják őket.

— Vajjon lehetséges-e, hogy a lengyelek a német birodalmi gyűlést lengyel beszédekkel megakasszák? És mégis a németet dicsőítik mint kultúr-nemzetet, míg a szegény Magyarországot visszaküldöztetik a középkorba.

— Magyarország hercegprímása egyházi áttokkal sújtotta a pánszlávokat. Ez áttokkal foglalkozik Perényi László perth anboyi római kath. magyar plébános egy hozzánk beküldött hosszabb czikkben, melyet lapunk jövő száma hoz s amelyre már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

— A new yorki rendőrfőnök a fejébe vette, hogy bennünket, new yorkiakat minden áron szentekké avat. Azt akarja, hogy vasárnap ne látogathassunk el máshova, csak templomokba. Betiltott minden színházadást, betiltott minden hangversenyt. S a papok mégis arról panaszkodnak, hogy templomaik üresek.

— Nem vágott be hát a parancsszóra való átjuttatás, amint hogy lehetetlen rendőrbotokkal istenfélésre oktadni az embereket. És végre is az Atyauristen nem nagykövet. Nagykövetet egy lakoma után lehet valphogy közelédesre bírn. Isten és emberek között közvetítők nélkül kell végbemenni az ismerkedésnek.

— Egy new yorki magyar lapban, a mely mindig mintaképe volt a kartársi összetartásnak, tegnap, hétfőn egy „Nyíltér” jelent meg, amelyben az Ohio állambeli Columbus és New Comerstowni gróf Bathhány Lajos-Egylet, amelynek főnöke Horváth Istvánról lerántottak a leplet, azt mondja, hogy perbe fogott bennünket.

— Előbb egy biztosító társaság, most meg Horváth István főnök ur. Örülünk e pereknek. Babérokpa tekintjük őket. Babérokpa, amelyeket a magyarság érdekeiért folytatott küzdelemben vívtunk ki magunknak.

Rimaszécsi SZEGEDY GYULA urat felhatalmaztuk a „Bevándorló” képviselőjére. Mint ilyen, előfizetési és hirdetési díjakat felvehet.

INGYEN KAP felvilágosítást mindenben. KISS EMIL bank és közjegyző irodájából. HAJÓ, VASUTI JEGYET nála vehet. PENZT legyorsabb és bizalmasabban nála küldhet. KISS EMIL 204. SECOND AVENUE, NEW YORK.

AMERIKAI DOLGOK.

NAGY BANKBUKÁS. Egy óriási bankbukásról ad hírt a táviró. A Missour-i állambeli Kansas city-i Nemzeti Bank csukta be ajtaját az igazgatótanács határozatára. A banknak 12,600,000 dollárnyi vagyonával szemben 22,800,000 dollárnyi kötelezettsége van más bankokkal szemben. A bankbetétek még egy esztendő előtt 35 millió dollárra rugtak, míg ma alig teszik ki a felét.

A SZERETET HALOTTJA. Több, mint 25 esztendeje lakott már Schmidt Gusztáv aranyműves Forstbauer asszonynál, aki úgy szerette, úgy ápolta, gondozta őt, mintha fia lett volna.

INNEN IS, ONNAN IS. A „doktor ur” jelentkezik. Képzelmek, kérem: „A doktor ur” — ugyanaz, akinek viselt dolgaival „A Bevándorló” egyik előző számában már foglalkoztam, s aki azóta akként tartotta fenn uri egzisztenciáját, hogy egy bna embert szerződöttet maga mellé, s azzal plézől-plézőre járva „kollektált” a könyv-íróes szívi honfitársaktól — jelentkezik.

INNE VÁLASZOL. Igaz, a levelet néminemű formál és esztétikai fogyatékosággal miatt szöszszertit szövegben nem adhatom. Igyekeztim fogok azonban, hogy a „doktor ur”-hoz irandó válaszból a levél tartalma is kitűnjék. No, mert a „doktor ur”-nak válaszolni akarok. Nem írni kedveléshöl, nem is szeszszertit keresésből, hanem mert ma már tölön tul sokan vannak, akik az érdemes ural közlekedésről is szeretnék megismerkedni s akik bizonyára örülni fognak, ha válaszból bármily kis „nyom”-ra is akadhatnak.

ÖNGYILKOS SZINÉSZNŐ. Baltimorembe az Academy-színházban a közönség hiába várta a függöny felgördülését. A társaság nem kezdhetette meg az előadást, mert Bloodgood Klára asszony, a primadonna és a darab hősnője nem jött el az előadásra. Ami a közönség ott türelmetlenkedett, azalatt Bloodgood asszony, Laimbeer bankárnak a felesége a Stafford-szállodában öngyilkos lett. Az öngyilkosságának okáról eddig senkinek még csak sejtése sincsen. Tudják ugyan azt, hogy a színésznőnek 15,000 dollárja feküdt a Knickerbocker Trust Companynál, ez azonban aligha lehetett az ok, mert hiszen a férje, akivel boldog házasságot él, gazdag ember.

VAN MÁR HELY. A bevándorlási szigetben a visszatartottak számára oly kiesiny volt a hely, hogy a szerencsésének néha még csak mozogni sem tudtak. A bevándorlási hatóság a most munka alatt levő barakkokból kettőt a visszatartottak számára nappali tartózkodási helyül berendeztetett.

GYILKOS ÖRÜLT. Steele A. János azzal a szándékkal ment Bostonban a kormányzósi palotába, hogy Guild kormányzót meggyilkolja. Be is jutott a fogadó-terembe, ahová nemsokára megérkezett egy munkásvezérekből álló bizottság. Steele amint a jövevények betették a lábukat a terembe, előrántotta revolverét és lövöldözni kezdett. Az első, kit lövése talált, azonnal meghalt, a második életveszélyes, a harmadik csak könnyebb sebet kapott. Steele azelőtt biztosítási ügynök volt. Az utolsó pár év óta az örültek házába volt bezárva, ahonnan alig három hete szabadult ki.

HIDEG IDŐJÁRÁS. New York államban szombaton éjjel volt eddig a legnagyobb hideg. Uticában 5, Morehousevillen 20 és Big Mooteban 24 fok hideg volt. Az Erie-csatorna, ha a kemény hideg nem enged, nemsokára hajózhatatlan lesz.

OSZTRÁK RABSZOLGÁK. A new orleansi osztrák-magyar konzulhoz fordult 16 osztrák munkás, akiket magas bérekkel kecsgetve new yorki és philadelphiai munkaközvetítő intézetek küldtek a Louisiana állambeli Aveyrs Islandra a McIlhenny farmjára. A munkások panasza abból áll, hogy gazdájuk nem engedi őket távozni és hogy úgy bántanak velük, mint a barmokkal.

SÖRADÓ. Acheson, a washingtoni parlament folyam- és tengerhajózási bizottságának tagja, törvényjavaslatot terjesztett be a söradónak egy dollárral való felemelése iránt. A kikötők és a folyók medrének javítására 50,000,000 dollár kell a jövő esztendőben és Acheson ezt a pénzt a söradó felemelésével szeretné megszerezni. Az adótbőllet ugyanis éppen 50 millió dollárt tenne ki.

VONATKISIKLÁS. A Pittsburgból kiinduló Atlantic-expresszvonat, alighogy a városból kiért, kiskított és két Pullman-kocsinak utasai megsebesültek. Súlyosabb sérülést csak a 70 esztendő Stevens asszony szenvedett.

ALAPITTATOTT 1889. EGYESULT ERÖVEL. JACOB KLEIN MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA. 1340 Penn Avenue, PITTSBURG, PA., és 207—6th Avenue, HOMESTEAD, PA. KÜLDÖNK PENZT az óházába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postal feladó levényt.

ALAPITTATOTT 1889. EGYESULT ERÖVEL. JACOB KLEIN MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA. 1340 Penn Avenue, PITTSBURG, PA., és 207—6th Avenue, HOMESTEAD, PA. KÜLDÖNK PENZT az óházába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postal feladó levényt.

NÉMETH DEZSŐ OKLEVELES AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD. Peres és perenkívüli ügyek. Közjegyzői okmányok. TÜZBIZTOSÍTÁS. — REAL ESTATE. 136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán) SOUTH BEND, IND.

A NAGYVILÁGBÓL.

AOKI UTÓDA. A japán kormány Aoki washingtoni nagykövétet, állítólag a kivándorlás kérdésének megoldása végett visszahívta és helyére Takahira Togoro bárót, aki jelenleg Rómában működik mint nagykövet, nevezte ki.

VILMOS BETEGSÉGE. A berlini orvosok hetiközlönyében egy érdekes czikk jelent meg Vilmos császár legutóbbi betegeskedését illetőleg. Az említett orvosi lap jól értesült források alapján elmondja, hogy a császárnak semmi néven nevezendő gégebaja nincsen. Csupán könnyebb meghülés volt az egész, ami miatt nem is volt feltétlenül szükséges az ágyat őriznie.

KONGO-ÁLLAM CSATOLÁSA. A belga parlament előtt most fekszik a Kongo-állam csatlósáról szóló törvényjavaslat, amelynek legfontosabb az a része, amely a korona-uradalmakról szól. Ezekről a korona-uradalmakról, melyek a Kongo-állam legértékesebb területét foglalják magukban, az volt a hit, hogy az az uralkodó feltétlen ellenőrzése alatt fog maradni. A törvényjavaslat azonban erre is kiterjeszti az állam ellenőrzését. Kongo-állam vagyonaként 24,000,000 dollár lett felvéve, adósság pedig 23,000,000 dollár van rajta.

ÖTVENEZER FEGYVER. Egy antwerpeni hír szerint Portugáliába 50,000 puskát és revolvert szállítottak a múlt napokban. Azt még egyelőre nem tudták kisítni, hogy a kormány vagy a forradalmárok rendelték-e.

FERDINÁND HÁZASODIK. A nyolcz esztendő óta üvegy bolgár fejedelem eljegyezte magát Reuss Henrik herceg nővérevel, a 48 esztendő, tehát a fejedelemmel egy évvel idősebb Eleonora hercegnővel. Ferdinánd fejedelem első felesége az 1899-ben elhunyt Bourbon Mária hercegnő volt.

A SZERELMES GRÓF. Wenckheim Frigyes gróf fia, József gróf beleszeretett egy budapesti kocsis leányába, a kit feleségül is akart venni. A grófi szülők persze kézzel-lábbal tiltakoztak a dolog ellen, ami a fiatal gróftot annyira elkészerítette, hogy öngyilkosságot kísérelt meg. A fiatal grófnak azonban

már praxszisa van a szerencsés kimeneteli öngyilkossági kísérlet körül. Ez volt az oka talán, hogy a grófi papa köszive nem engedett bele. József gróf erre összecsomagolt és szerelmével együtt elhagyta Budapestet. Eddig még nem sikerült megtudni, hogy hová tűntek.

TAFT NADRÁGJA. Az orosz külügyminiszter Taft tiszteletére fényes ebédet adott s ennek az ebédnek furcsa története csak most lett nyilvános. A meghívott vendégek már mind együtt voltak, csak éppen Taft hiányzott. Azt hitték, valami tévedés van a dologban, telefonáltak hát érte, de onnan megint az az értesítés érkezett, hogy már régen elment. Akkor aztán megjéjtek, hogy merényletet követtek el ellene. Pedig hát más volt a baj. Taft nadrágja ugyanis, amikor kocsiira szállt, a térdénél elszakadt. Ahelyett hát, hogy az estélyre ment volna, nadrágot ment vásárolni, mert egy második olyan nadrágja nem volt. Annak pedig, hogy oly soká kellett keresnie, Taft kövérsége az oka.

UTBAN HAZAFELÉ. Taft Károly, az Egyesült Államok hadügyminisztere elhagyta már Szent Pétervárt és a muszka kormány boldogban fellélekzett. Azóta ugyanis, hogy hire futott a Taft ellen tervbevett merényletnek, a minisztert lépten-nyomon katonaság és titkosrendőrök követték s a kormányt a merénylőtől rettegte. Taft Berlinben keresztül utazott Hamburgba. Berlinben mindössze csak egy órát töltött s az amerikai kolónia küldöttségét is csak a vasuti váróteremben fogadta.

FIGYELEM! A vidékről azt az értesítést veszem, hogy honfitársainkat most legtöbb helyen „CHECKKEL” fizetik, miért is tudomá, sukra hozom, hogy aki haza akar utazni, vagy pénzt és hajójegyet küldeni haza, vagy árut rendelni, az a „CHECKKET” hozza magával, vagy küldje KISS EMIL bankárnak, ahol minden levonás nélkül elfogadjatik, vagy képsznére beváltatik. KISS EMIL, bankár. 104 SECOND AVE., NEW YORK.

\$ 15,000.00 Biztosíték New York Állam Pénztáránál. SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA 1431—1st Ave., New York, A 74-1K UTCZA KÖZELÉBEN. AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSULATOK MEGHATALMAZOTT KÉPVISELŐJE. HAJÓJEGYEK bármely vonatra eredeti áron. PÉNZKÜLDDEMÉNYEK legbiztosabban és leggyorsabban továbbíthatnak. KÖZJEGYZŐI IRODA. — HAZAI ÜGYEK gyors és pontos elintézése. — Felvilágosítás INGYEN. — TÜZBIZTOSÍTÁS.

United States Health and Accident Insurance Co. I. B. PITCHER, President. BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET — ELLEN. — KELETI FŐIRODA: 76 William street, NEW YORK. SEGÍTSÉG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET ELLEN! Aki családját és önmagát szereti, siessen beiratkozni. Beiratási díj 5 DOLLÁR, havi járulék 1 DOLLÁR. AKI természetes módon megbetegszik, féléven át minden napra egy dollárt kap. AKI baleset folytán megbetegszik, egész éven át havonta 20 dollárt kap. AKI utazás közben baleset ér, hetenkint tíz dollárt kap. AKI baleset folytán utólr a halál, örökösének a társaság kétszáz dollárt ad. UNITED STATES HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE CO. 76 William street, NEW YORK CITY.

ALAPITTATOTT 1889. EGYESULT ERÖVEL. JACOB KLEIN MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA. 1340 Penn Avenue, PITTSBURG, PA., és 207—6th Avenue, HOMESTEAD, PA. KÜLDÖNK PENZT az óházába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postal feladó levényt. VESZÜNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pénzeket elhelyezünk bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszeresszük az eredeti betétkönyvecskét. ELADUNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti áron és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójárról továbbíthatnak New Yorkba. ELFOGADUNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVÁRA IS. MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITELTÁRSULAT, DUQUESNE, PA. Két ezszázalék csekkszámlára. Négyeszealék betétzámlára. ALAPTÖKE ÉS FÜLÖSLEG \$175,000.00.

Hazai Dolgok.

Hlinka bucsuja.

BUDAPEST. Hlinka András tudvaleg kijelentette, hogy hazatér Magyarországra és bevonul a fogházba, hogy leülje az igazság miatt rá mért két-évi büntetést. Ez ugyan nem történt meg, mert Hlinka egyelőre folytatja Ausztriában agitációs körútját, mindazonáltal már a „nagy vértanu” közzétette a „Ludové Noviny” című tót lapban bucsuját volt híveihez. A hosszú bucsúiratban többek között a következőket mondja:

„Magyarok, miért itéltetek el engemet? Hát mivel igaztalan én? Amit ti erényként magasztaltok, azt nálunk bűnnek és igazatlanságnak rójtok fel? Én a tótoknak a következőket mondtam: 1. Miért nem emel az állam nektek tót nyelvű iskolákat, ahol legalább a „Miatyánk”-ot tanuljátok meg tót nyelven? 2. Szálljunk sikra közös erővel anyanyelvünkért és miért nem adnak nekünk tót ítéleteket, jegyzőkönyveket, idézéseket, ha ezt a törvény így rendel? 3. Miért tárgyalnak a ti ügyetekben a törvényszék előtt magyarul, holott ti nem értitek ezt a nyelvet? — Ez az a három égbekiáltó bűn, ami miatt én felesztendő vizsgálati fogságban ültem ezigányok, rablók és naplopók között, egy másik félét pedig urak és párbajozók között. Hát bűn az, hogy ha a törvények keresztülvitelét követelik? Isten veletek, kedveseim! Vésse emlékeztetőbe az én tót népem azokat a szavakat, amelyeket ma írok hozzája. Talán az utolsó ezek. Ma ellenségeim kezé közé jutok, de ti emlékeztetek rám és az igazságra. Ti, öregek, örzöttetek meg atyáitok örökét és védelmeztetek meg a hit tisztaságát. Teljesítetek vallásos kötelességeiteket, mert tudjátok meg, hogy hit nélkül Isten nem segít meg benneteket. Védelmeztetek a nemzeti jogokat és ne adjátok fel abból egy porszemnyit sem küzdelem nélkül. Ti, tótok, vagytok öslakói e hazának, ne hagyjátok magatokat kiforgatni örökötökötől, hogyha szászor is hazafülnak szidalmaznak benneteket. Szeretnének titeket kiforgatni örökötökötől, de ne hagyjátok magatokat. Nemrég a prágai múzeumban Verescsaginak a „Megsebesült hős” című képét láttam. A sebesült hős az a tanácsosok pajtásai: „Feküdj le és halj meg!” Én azonban azt mondom nektek: habár súlyosan meg vagytok sebesülve egy a szívetekben, mint a jogaitokban, mégse fekédjtek le és ne haljatok meg! A tót nép azért született, hogy éljen, nem pedig korai halálra. A tótok képviseljék Európa lelkiismeretét! Habár ma az egész Tórországon átesendül az a kiáltás: szlovakov predlekov, mi mégis az igazságot pillantjuk meg benne, amelyik ma a Golgothára vándorol. Ne csüggedjünk, mert ezután következik a feltámadás!”

Rózika férjhez megy.

BUDAPEST. Rózika a Kossuth Ferenc szakácsnéja. Fontos személyiség tehát, mert ő visel gondot a nemzet vezérének gyomrára. Bizalmas körzetben úgy nevezik Rózikát: a nemzet szakácsnéja. Közönséges nevén pedig Kovács Rozáliának hívják.

Kovács Rozália tehát minap ezett a házasság révén. Követte Pistának, a nevezetes komornyiknak példáját. És Rózika illő megbecsülését mutatja, hogy házsnagyi Kossuth két titkára: Pallay Sándor és Jakab Sándor voltak...

A három grácia.

BUDAPEST. Furesca kalandja akadt a minap éjszaka egy berlini urnak, aki pár nap óta Budapesten időzik. A derék német bácsi megnézte a főváros összes nevezetességeit, minden nagyon tetszett neki, de leginkább a nők nyertek meg tetszését, akikkel alig tudott betelni. Amióta itt tartózkodik, nap-nap után két, sőt három nő társaságában is költi el a vacsorát. Így történt a napokban is. A berlini ur megismerkedett Dorni Rózával, Kovács Zsuzsival és Simkó Rózával, együtt vacsoráztak velük, aztán elmentek a Szarvas szállodába. Egy ideig vidáman boroztak, aztán az álom elnyomta őket. Reggel, amikor a három grácia eltűnt, és velük együtt tűnt el a pénztárcájából 108 koronája. Harmadnap aztán a Rákóczi-úton felismerte Dorni Rózát, rendőrt hivatott és bekísértette a kerületi kapitányságra, ahol letartóztatták.

Gyilkos asszonyok.

ABAUJ-SZÁNTÓ. Kulik József napszamos naponként részegen járt haza és feleségét és gyermekeit kiverte mindig a házból, agyonveréssel fenyegetve őket. Kulik anyja a menyének

fogta pártját, de akkor ő is kapott a fiától. Sokáig tartott ez így, akkor az asszony az anyósával együtt arra határozta el magát, hogy megölik a garázda embert. Az asszony már napok óta más házában bujdosott. Minap éjjel anyósával együtt férje lakására ment és ott a részegen fekvő embert baltával és kapával addig verték agyba-főbe, míg meghalt. A holttestet azután a közeli partjára cipelték, ahol sarat kapartak rá és ott hagyták. A csendőrök reggel a két asszonyt elfogták, de konokul tagadnak, a megtalált véres balta és véres ruhák azonban ellenük bizonyítanak. A két asszonyt átadták a járásbírósnak.

Egy község botránya.

ARAD. Pankota községben Szekesán Gyula községi pénztárnokot azzal a váddal illették, hogy olyan manipulációkat követ el, amelyek nemcsak a községnek, hanem egyeseknek is károsulással járnak. Azt is beszélték, hogy Szekesán egy nem régen elhunyt vagyonos ember végrendeleti örökösének kijátszására szövetkezett az elhunyt néhány távoli rokonával, akikkel együtt meghamisította a végrendeletet és ilyen módon a vagyonból tennes részt a maga részére kaparintott el. Suttogtak azonban a pénztárnok egyéb üzemleiről is, amelyek hasonlóak a Moltke-affér részleteihez. Ugyanilyen hírekkel vádolták meg a község segédjegyzőjét, Demkó Józsefet is. A múlt héten mindezek a hírek eljutottak Faragó Istvánnak, a világiós járás főszolgabírájának fülebe is, aki a múlt hét esütörtökén meg is jelent Pankotán és nyomban megkezdte a vizsgálatot, a mely három napon át szakadatlanul folyt és megdöbbentő eredménnyel végződött. A vizsgálat során Faragó főszolgabíró konstata, hogy mindazok a vádak, amelyek titokban Szekesán pénztárnokról és Demkó segédjegyzőről keringtek, nemcsak hogy nem tulzoltak, hanem teljes mértékben megfelelnek a valóságnak. Szekesán a község házában több ízben követett el fajtalanásgot és részese egy végrendelet-hamisításnak. Demkó segédjegyzővel szemben szintén betűről-betűre beigazolódott az a lappangó vád, hogy számos hivatali visszaélést követett el, így például elítélt újszentannai lakosoknak tiltott uton utleveleket szerzett. Faragó főszolgabíró szombaton este fejezte be a széleskörű vizsgálatot, amelynek eredményeképpen egy Szekesánt, mint Demkót felfüggesztette állásuktól. A botrányos ügyben a község képviselőtestülete a főszolgabíró elnöklete alatt ülést tartott, amelyen nagy felháborodással tárgyalták a nagy port felvert ügyet.

Szirtelen eseléd.

DEBRECZEN. Katona Eszter eselédet az ügyesség letartóztatták, mert törvénytelen kis gyermekét a város határában az árokba kitette s ott meghalt.

Kiss Áron haldozik.

DEBRECZEN. A tisztántul ref. egyházkerület érdemes, ősz püspöke, Kiss Áron nagybetege. A kilenczvennégy éves főpápnál általános gyengeség lépett fel, ami korára való tekintettel természetes, de ezáltal olyan veszedelmes mértékben állott elő, hogy komoly fordulattól tartanak. Kezelőorvosai, dr. Ujfalussy, dr. Láng és dr. Losonczy megállapították, hogy a püspök állapota válságos.

Uj emlékmű.

EPERJES. A kollégium falába domborművet helyeznek el a Caraffa tábornok által kivégeztetett hősök emlékének megörökítésére. A mészkövből faragott emlékmű az egyik vértanút ábrázolja, amint elszántan lép a vesztőhelyre. Alatta egy fehér márványtábla örökíti meg a vértanulhalált szenvedettek neveit. Az emlékművet tavasszal leplezik le.

Kisiparosok szervezkednek.

GYŐR. Az itteni kisiparosok, hogy a nagyipari versenyyel küzdhessenek, szervezkedve összeálltak és 35.000 koronát tőkét adtak össze egy közös gépműhely felállítására. A kereskedelmi miniszter is támogatja a tervet és mintegy 30.000 korona értékű gépet adományoz a műhelynek. Egyelőre a faipari osztály fog megalakulni és ha ez eredményesen működik, úgy kilátásba helyezte a miniszter, hogy a vas- és fémipari, valamint a cipészeti osztály létesítését is támogatni fogja.

Szűgyenyben öngyilkos lett.

HAJDUBÖSZÖRMÉNY. Fehér Zsófia 21 éves itteni lakos a vásárrban egy pár cipőt és egy kendőt lopott, mire bekísérték a város fogházába. Fehér Zsófia nem bírta elviselni a szűgyent és úgy szoknyájából csavart kötéltre felakasztotta magát és meghalt.

A titokzatos holttest.

KAPOSVÁR. A város közelében fekvő Osztopán községben rejtélyes körülmények között halt meg Pollák Mór kereskedő. Pollák jómódu ember volt, aki most vett meg Osztopán egy szatócs és főfőszületet, továbbá egy lakóházat és kertet. Az üzlet átadását minap kezdte meg. Leltározás közben aztán Pollák kiment az üzletből és nem tért többé vissza. Egy ideig keresték és amikor nem akadtak rá, értesítették a csendőröket, akik hosszas keresés után végre rátaláltak — a kutban, holtan. Hogy mi vihette az öngyilkosságra, nem sejtí senki. Vagyonai viszonyai rendezettek voltak és mintaszerű család életet élt. Valószínű, hogy elmezavarban követte el végzetes tettet.

Gyilkosság.

KECSKEMÉT. A Talfajti-utcában levő Hirsch Antal-féle fűszerkereskedés előtt reggel nyolcz órakor ismeretlen tettes hatalmas kocsilöccsel leütötte a templomba bandukoló Sós Sándor 70 év körüli aggastyánt. A gyilkos azonnal elmenekült. A meggyilkolt öreg ember az üzlet kirakata előtt arczba borulva feküdt, iszonyu vérben fetengve, koponyája széjjelzúzva. A rendőrséget csakhamar értesítették a gyilkosságról. Valóságos hajsza indult meg a gyilkos után. Délfelé letartóztatták Lakatos Imre 3 éves kovácssegédét, akin az iszákosság némi nyoma még látszott, bevallotta, hogy a gyilkosságot boszúból követte el. Ugyanis megelőző este egy odaváló kormesében iddólgott egy a gyilkos, mint szerencsétlen áldozata. Sós távozóban nekiment véletlenségből Lakatosnak, akit meglökött. Emiatt parázs veszekedés támadt, amelynek folytatása csak reggel következett. A gyilkost vasraverve vitték az ügyészség fogházába.

Vértanu miniszter szobra.

KESZTHELY. A szabadságharcban vértanulhalált halt közunkügyi miniszter, Csányi László zalai szobrára a Keszthely és vidéki földbirtokosok fényes estélyi rendeztek Batthyány Józsefné grófnő vednökségével. A fényesen sikerült estélyen nagyszámú előkelő közönség vett részt. Köztük Pestiech Tasziló gróf udvarmester és családja is.

Jelenet a kormesében.

MONOSTORPÁLYI. Magyar Gábor gazdálkodó Koncz Péter nevű társával együtt templom után kormesába tért be. Mámorosan összeverekedtek s Magyar Koncz késsel agyonszúrta. Nagy feltűnést keltett az eset, mert Magyar Debreczenben is jómódu gazdálkodónak ismerték.

Hadnagy a kolostorban.

NAGYSZOMBAT. Szinlapra kívánkozik ez a cím, s operett is bátran viselhetné, de ezáltal komolyabb valóságot fed. Az élet egy darabjáról van szó, amelynek hőse egy igazi, tényleges tiszt, Kajdy Ferenc, a 13-ik honvédezed főhadnagya. Ez idő szerint azonban már nem tartozik az ezredhez, s egészen más koldorába lép be, a fényes uniformist a rend egyszerűbb öltözékével cseréli fel, a kard markolatát nem szerzija többé keze. Homlokegyenest ellenkező sors vár rá, nyugalmas lelki élet következik a kemény fizikai szolgálat után. Minden esetre a legmeglepőbb fordulat az egy katonatisztnél, akinek bajtársai közül újabb pályatévésztés után derék — hentesinasok is lettek.

Kézimunkagyár.

NYIREGYHÁZA. A Tulipán-szövettség Magyar Védőegyesület szabóes megyei osztálya a napokban Vay Gábor gróf elnöklésével választmányi ülést tartott, amelyen a választmányi tagok közül számosan jelentek meg. A gyűlésen elhatározták, hogy kézimunkagyárt létesítenek a központi igazgatóság javaslatai szerint és a részletes tervek megállapítása és elkészítése céljából szűkebbkörű bizottságot küldtek ki.

Megráldott város.

PECS. Mérő Janka pécsi kereskedő paprikát rendelt Szántó Herman szege di paprikanagykereskedőnél. A megrendelt paprika azonban október 22-ike helyett november 6-án érkezett Pécsre, miért is azt Mérő Janka nem vette át. Szántó Herman haragra gyuladt és gombó levelet írt Mérő Jankának — németül. Mérő Jankát mód nélkül felháborította a levél, nem annyira a tartalma, mint inkább annak német volta. Utóbb azonban erőt vett felháborodásán és csak annyit írt Szántónak, hogy levelét, németül nem tudván, nem érti, miért is azt viszküldi. A szege di kereskedő erre már magyarul írt a lelkes magyar érzésű pécsi kereskedőnek, hibáját azonban még súlyosította, a mennyiben német levelét gunyos han-

gon azzal okolta meg, hogy Pécs az az a központi magyar városok közé sorozta, amelyekkel csak német nyelven lehet levelezni. Ez a kifogás nagyon rossz kifogás, mert Szántó Henriknek tudnia kellene, hogy Pécs törzsszökös magyar város, sőt, ha tévesen, az ellenkezőjéről lenne is tudomása, magyarul kellene írnia, vagy iratnia egy magyar nevé, rendelését magyarul eszközölő kereskedőnek. Azt hisszük, hogy Pécsset aligha keltett szimpátiát Szántó urnak eljárása, sőt maguk a szege di kereskedő se lesznek egy véleményen a magyarságát, úgy látszik, másodrangú dolognak feltüntető kollégájukkal.

Két öngyilkosság.

RIMASZOMBAT. Minap este a Szechenyi-kerti vendéglőben alkalmazott pinceszernő: a szép, fiatal 17 éves Tomaszovszki Jolán forgópisztolyból halálékon lötte magát s szörnyet halt. Tetének okát nem tudják. Alig hogy be szállították a hullát a kórház halottasházába, Lovász János 53 éves m. kir. adóhivatali díjnok lött forgópisztolyból szájába s nyomban meghalt. Két töltött revolver volt nála, az egyikből a vele élő asszonyt akarta agyonlőni, de nem hallgatott hívó szavára s nem ment be a szobába.

Elgázolt ember.

RÜTTKA. A város közelében minap éjjel a Szucsány felől jövő tehervonat egy embert elgázolt és mindkét lábát lemetszette. Az illetőt Klimó Máténak hívják és maga sem tudja, miképp került a vonatra.

Mátyás király szobra.

SAJÓ-GÖMÖR. Czinka Panna, a cigánymuzikusok özányjának születési helyén, Sajó-Gömörön, régen készültnek Mátyásnak, az igazságosnak szobrot emelni. Hollós Mátyás király ritka előszeretettel tartózkodott Gömörben, Balogyárott, ahol a nép még ma is úgy beszél, ha felé az a Kőbúr—Koháry-féle pompás kastélyra: „Hej, mikor a király itt lakott.” Mátyás király nevével neveztek el Gömör megye legnagyobb hegyét, mely a magas Tátrával határos, a Király-hegyet, hol most a Kőbúr-hercegek vadászának. A történelmi hagyomány szerint Mátyás király a sajtógömöri örhegyi szőlőkben kapálgatta meg a kiseretében levő furaakkal a szőlőt. Ezt a jelenetet szeretnék megörökíteni a sajtógömöriek abban az állásban, amint Mátyás király az első kapavágást megtette a körülötte álló főurak közt. A gyűjtés eddig a megye területén folyt és eddig három ezer korona gyűlt össze apródonként, most pedig a sajtógömöri szoborbizottság azzal a kéréssel fordul az országban szerte, de legfőként a fővárosban tartózkodó gömöri származású uriemberkekhöz, hogy tekintettel a nemes célra, bármily csekély adományokat id. Bogár Lajos szoborbizottsági pénztárhoz Sajógömörre beküldeni sziveskedjenek. Az adományok hirlapilag lesznek nyugtázza.

Egy képezde jubileuma.

SÁROSPATAK. Az itteni állami tanítóképző intézet nagyszabású ünnep keretében ilte meg fennállásának ötvenéves jubileumát. Az ünnepélyen résztvett a vármegye közönségének szí-

ne-java, élén a főispánnal. Képviselve volt a református főiskola, a tisztántuli református püspök, a régi tanítványok és az ország többi állami tanítóképző intézetei. Az ünnepélyre meghívták gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi minisztert is, aki képviselőként dr. Neményi Imre miniszteri osztálytanácsost bizta meg. Az ünnepélyen a kir. tanfelügyelő első sorban üd-

DEUTSCH TESTVÉREK

BANKHAZA
319 East Houston st., New York.
Törvényes képviselő a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Flumen át a Cunard vonalon.
Pénzüldemények továbbítására az óházába a legmegbízhatóbb cég.
KÖZJEGYZŐI HIVATAL.
Magyar köcsönkönyvtár, tűzbiztosítás, csomagok kihazozatala és hazaszállítása.
Levelezim:
DEUTSCH BROS.
319 East Houston st., New York.

HA ELADNI

akarja Magyarországon fekvő vagyonát,

HA VÁSÁROLNI

akar földet Magyarországon, forduljon ezen címre:

John Majoros

402 So. Washington Ave., Scranton, Pa.

TRENTON LEGJOBB FOGORVOSA

Dr. J. S. MILLER

184 SOUTH BROAD STREET.
Olcsó, jó, pontos és fájdalom nélkül
— dolgozik. —

THE STAR BOOK BINDING CO.

Alsóvárosi üzlet: 153 East 4 street
Felsővárosi üzlet: 220 East 109 street
NEW YORK.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát.
— JUTÁNYOS ÁRAK. —

KLEIN ISIDOR

MAGYAR BANKHAZA

101 HAWKINS AVENUE, RANKIN, Pa.
Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt.
Legjobb hajókra ad el jegyeket. Pereket, szerződéseket, konzuli hitelleitéseket, katonai ügyeket biztosan elintéz.

KAIL G. ÁRPÁD

BANK ÉS HAJÓJEGYZŐLETE
— Alapított 1890-ben. —
Közjegyzői iroda úgy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az óházába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

EGYEDÜLI SZÉN ÉS FAKERESKEDŐ

TRENTONBAN.

P. A. SPRACKLEN

356-358 SOUTH BROAD STREET.
Olcsó és pontos kiszolgálás.

KARÁCSONYI AJÁNDEK AMERIKÁBÓL

Ha Magyarországon hagyott karácsonyi ajándékkal akarja meglepni, rendeljen nálunk egy ilyen képen bemutatott, arannyal vastagon futtatott, 15 ékköves órát, melyet mi Magyarország bármely részébe elküldünk. Ára
SZÁLLÍTÁSSAL EGYÜTT 5 DOLLÁR, mely összeg a megrendeléskor beküldendő. Amerikai lakosok számára \$4.85. Rendeléskor csak EGY DOLLÁRT küldjön, a többi az átvételnél.

LEVELÉT IGY CZIMEZZE:

The American Novelty Co.,
95 Liberty St., New York City.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÖRKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET = NEW YORK.

Egri Csillagok.

REGÉNY ÖT ÉRSZBEN.

Írta: Gárdonyi Géza.

(Harminezharadik folytatás.)

— És az a két kis falu?
— Az innesső Almagyar, a tulsó Tihamér.
— És ez a patak?
— Eger patak.
— Ezek a falak újak itt a kapu körül?
— Ujak. Én építtettem.
— Jó magasak. A török itt aligha próbálkozik.
— Hát azért építtettem. Balfelől, amint látod, úgy védi a kaput.
— Minden várban bal felől védi: a szembejövőnek jobbkézben nincs pajzsa.
— Itt jobbról nem is lehetett volna. Amint látod, a patak itt folyik a vár nyugati oldalán.
— S a vár nyugati oldalára mentek.
— Szédítő magas fal. Van ez tíz öl is.

— Még tán több is. Ezen az oldalon igazán nem próbálhat a török semmit. Kívül kö, belül föld. De most ülünk lóra, mert ezen az oldalon hamar átmehetünk.
— Lóra ültek és lovon mentek végig a nyugati oldalon.

— Onnan a város látszott lent a völgyben. Benne a püspöki templom, a püspöki palota. A helyoldalban Szent Miklós temploma, aggastyán (augusztinus) barátságok. A város mögött vastag, egyenletes hegy, azontul a Mátra kék ormái.

— Ezen az oldalon is két bástya, s középen egy kis erős kapu. A patakhoz éppen lovakkal vezettek le a katonákat.
— A patakon túl a város piacán egynehány ember látszott, meg egy falka dísznő.

— Itt még vannak? — kérdezte bámulva Gergely.
— Még vannak, — felelte Dobó. — Pedig mindennap leizenek, hogy menjenek már. Mindegyik el akarja adni a dísznőjét, aprómarhát.

— A kapu előtt egy széles arczu sovány hadnagy oktatott körülbelül ötven katonát.
— Kard volt náluk; a fejükön leeresztett rostélyu rozsdás sisak; a vállukon vas: Kettő a közepén állt. A hadnagy vezényelte:
— Vissza! Vissza! Vissza! Mondom, számár, hogy amint vágát, kapl vissza a kardodat!

— A tanítványon látszott, hogy sohase volt katona. Markos kis erős parasztfiu volt, s Dobó csak azért tette a kasai csapatba, mert az ilyen erő kár az ágyuhoz.
— Ki ez a hadnagy? — kérdezte Gergely.

— Hegedűs, — felelte Dobó, — a kasaiak hadnagya. Kemény ember.
— S leszólt a csoporthoz:
— Ha valamit nem értetek, kérdezétek meg a hadnagy urtól.

— A legény erre leeresztette a kardját, és Dobóra tekintve szólt:
— Azt nem értem, kapitány uram, hogy miért kell nekem a kardot visszakapnom?
— A hadnagy ur megmondja.

— Azt, te bagariacsizma, — szólt a hadnagy mérgesen, — hogy védd is magad velem, meg megint ütésre készen légy.
— Dejszen, hadnagy uram, — szólt a legény egyet oldalt pökve, — akit én egyszer meglegyintek, nem vág az nekem vissza!

— Dobó rápöcczentett a lovára, s elmosolyodva szólt:
— Egri gyerek, jól beszélsz.
— Végignyargaltak a fal mentében. Ott a palota mögött zöldrácsozatu virágos kert. Benne padok és szőlősátor. A rezeda illata fölzállongott a kertből, s egy kései rókapillangó kerengett a rózsák fölött.

— Hogy Gergely a rózsákon fejejtette a szemét, Dobó is odanézett:
— Szegény feleségem ugyan hiába ültette ezt a sok virágot.
— Hol van a nagysáos asszony?
— Hazaküldtem a testvéreimhez. Az asszonyi szem gyöngíti az embert.

— A kerten át a nyugati oldal sarkára értek.
— A fal ott is éktelen magas. Alatta kiálló dombrész. Az le van faragva a város földszinére meredekre.
— No nézd, — mondotta Dobó. — Ez itt a földbástya. Ez csak arra való, hogy ezt a sarkot a lövéstől védje, meg azt a másik bástyát ott, oltalmazza. Az ott a tömlőbástya.

— Onnan megint szép panoráma nyílt a városra, és a patak mentén észak felé

nyúló völgyre. A völgy vége egy szép, fás falu: Felmémet. Nagy falu. Azontul már hegyek torlaszolták el a széles völgyet mindenfelől.

— De Gergely nem sokáig gyönyörködött a képből. Figyelmét a vár északi oldala költötte fel. Ott magas dombok vannak szemben a várral, s a dombokat csak egy mély ásott árok választja el a vártól.

— A támadást innen lehet várni, — mondotta a dombokat szemlélve.
— Innen, — felelte Dobó. — De itt legerősebb is a fal, s a legnagyobb ágyukból négy erre szolgál.

— A tömlőbástyánál leszállt a lováról, és átadta a kantárt Kristóf aprórnak.
— Bevezetheted, — mondotta, — az istállóba.

— Felmentek a tömlőbástyára, ahol egy nagy ágyu, négy mozsár és valami husz szakállas ágyu ásitott a domb felé.
— Az ágyuk mellett egy göndörhajú német pattantyus oktatta a parasztokat.
— Mikor én mondom *bor!* akkor adjál *bor!* Mikor én mondom *düssz!* akkor adjál *düssz!*

— A parasztnak komoly arccsal hallgatták a tüzemestert, de Dobó elmosolyodva mondta neki:
— Venn szí szangz *bor* dann bekommen szí keine pulver, veíl das *bor* keine pulver iszt szondern veín.

— Épp oly rosszul beszélt németül, mint a pattantyus magyarul, de azért megértették egymást. S a tüzemester újra kezdte:
— Mikor én mondom *par*, akkor nekem ne hozz *bar*, hanem pulver, krucifiksz donnervetter!

— Végre is a parasztnak kellett megmagyarázni, hogy mikor József mester bort kér, akkor puskaporos zacskót kell nyitni neki, mikor pedig port kért, bort adjanak.
— Ott ilyen német pattantyus volt a várban. Dobó Bécsből hozta őket. Több idegen nem volt a vár népe között.

— Nézd ezt a gyönyörű ágyut, — mondotta Dobó az ágyut végigsimítva a kezével, — Béka a neve. Mikor ez kurtytyol, a török megéri az esőt!
— Az ágyu bronzból volt, és ragyogott, mint az arany.

— Tovább mentek kelet felé, ahol a sarkon megint egy kiszögellő erős bástyát találtak.
— Ott Gergely bámulva állott meg.
— A bástyától kezdve a vár keleti részén egy erős magas falkaraj sarlóként övezte a vár keleti oldalát. Kívül árok, belül árok. Tíz-tizenkét ölnyi mélység. csupán a közepén át volt egy kötés, a mely láthatólag azért volt csinálva, hogy a katonák átjárhassanak.

— Ez a külső vár, — mondotta Dobó. — Láthatod, hogy kelet felől hegynek beillő domb van. Ez a Királyszeke. Azért hívják így, mert Szent István király innen nézte a sátora előtt üldögélve a templom épülését. Ezt a dombot itt lent ketté kellett szakítani.
— Értem, — felelte Gergely, — okos ember volt, aki csinálta.

— Perényi csinálta ez előtt tíz évvel. A tulsó végén is van egy bástya, az a Bebek-bástya. Az a torony meg ott a szegleten arra való, hogy le a kapuig, meg idáig lehessen látni és löni az ellenséget.

— A fal ott is mint köröskörül, öles vesszőpalánkkal volt magasztva. Néhol még friss volt rajta a sár. Az a palánk azért kellett, hogy kívülről be ne lásson az ellenség, s hogy a fal tetején láthatlanul járhassanak a védők.

— Hát most gyerkünk a templombástyára, — szólt Dobó, Gergelyt ismét karon öltve.
— Csak néhány lépést kellett a Sándor-bástyáról menniük, s Gergely előtt egy különös épület állott. Egy reneteg nagyságu templomnak a fele. A két hátulsó tornya is megvan. (Az előtt négy tornya volt.) Az ajtón faragott nyolc, az ajtók fölött köböl faragott óriás virágok, csorba orcajú köszentek. De micsoda templom az, amely hívek helyett ágyuk vannak a tetején, s orgona helyett ágyuk dörgése szól belőle.

— A templom oldala jobbról-balról be volt dombozva. A dombon kecske legelt. Oldalt egy boltozott bejárás. A kövei kormosak.
— Itt talán a puskaport tartják? — kérdezte Gergely.

— Azt, — felelte Dobó. — Jer és nézd meg, mennyi erő van itt összehalmozva.
— Ez a sekrestye volt.
— Az. Jó száraz hely a puskapor-nak.

— No, nagy vétek volt ezt a templomot így elpusztítani.
— Magam is sajnálom, de inkább így

legyen, hogysen Alláht dicsérjék benne.

— Beléptek. A hely inkább boros pinchéhez hasonlított, mint sekrestyéhez: telides tele volt fekete hordóval.
— Mennyi van? — kérdezte Gergely elámulva.

— Sok, — felelte Dobó. — Több mint kétszáz hordó. Itt tartom minden puskaporomat.
— Egy helyen? Hát ha felrobban?
— Az lehetetlen. Az ajtó előtt ör áll.

— Kulcsa nincs hozzá másnak, csak nekem. Be nem mehet más, csak Mekesey vagy az öreg Sukán. Napnyugta után napfelkeltéig meg nem adom oda a kulcsot senkinek.
— Gergely felpillantott az ablakra. Az ívegből volt, s háromszoros vasrostély védte az íveget.

— Az ajtóval szemben, ahova részut hullott a világosság, nagy kerek kád áll. Színig meg van töltve puskaporral.
— Gergely belemarkol, s visszapörgeti.
— Ez, — ugymond, — ágyuba való.

— Jó száraz.
— A puskába való apró tonnáknban tartom, — felelte Dobó.
— Itt csinálták, vagy Bécsben?
— Részben itt, részben Bécsben.
— S milyen vegyítékü az idevaló?
— Háromnegyede salétrom, a negyedik negyed kén és szén.

— Puha faszén vagy kemény?
— Puha.
— Az a legjobb. Hanem én egy-két kanállal többet keverek a szénből, mint mások szoktak.

— A kád fölött a fekete falon egy nagy, fákó festmény látszott. Csak két fejet lehetett rajta látni. Az egyik szakállas, szomorú férfi. A másik egy ifjú, aki a férfinak a mellére hajolt.

— A két alaknak fénykör volt a fején. A nyaktól kezdve le volt repítve a váson, úgy hogy a fal kifehérett alóla.
— Ez valószínűleg a templom oltárképe volt, — mondotta Dobó. — Talán még Szent István festette.

— A sekrestye előtt két száraz malom forgott.
— Ló huzta mind a kettőt. A templom oldalán egy boltozat alatt két tüzemester felügyelete alatt kézi bombákat csináltak a katonák.

— Gergely megállt. Megnézte a puskaport és a kanécsozt, s a fejt rázta.
— Talán nem jó? — kérdezte Dobó.
— Jónak elég jó, — felelte Gergely, — de én engedelmet kérek, hogy azon a bástyán, amelyiken leszek, magam készíthessem a bombákat.

— Mondd meg színtén, ha jobbat tudsz. Te tudós ember vagy, és itt a vár védelme a fő, nem a mellékes tekintetek.
— Hát én jobbat tudok, — mondotta Gergely. — Ezek a régi bombák szutorognak, ugrálnak, elpukkannak, azután vége. Én magot teszek bele.

— Micsoda magot?
— Kis bombát, rézporba kevert olajos csepőt, vasport és egy darab kánt. Az én bombám csak akkor kezd a munkát, mikor elszűt.

— Dobó visszakiáltott a bombakészítőknél:
— Hagyjátok abba a munkát. Bor-nemissza főhadnagy ur vissza fog ide jönni, és aszerint dolgozzatok, amint ő parancsolja.

— Felmentek a bástyának átalakított templom tetejére.
— Az körül volt állítva vesszőből font és földdel töltött kasokkal. A kasok között köböltozatu fülkékben ágyuk. A közepen golyóhalom és puskaporos gödör.

— Onnan egészében lehetett látni a külső várat, amint óriás karéj alakjában kerítette a vár keleti oldalát. Rajta két bástya, s a két bástyán két kerek torony.

— De lehetett látni a szemben levő nagy földemelkedést is, amely épp olyan magas, mint maga a vár.
— Hát it keletről erős lesz az ostrom, — mondotta Gergely. — A nap is szembe süt reggelenként. Ide ember kell.
— Rád gondoltam, — felelte Dobó egyszerűen.

— Köszönöm. Meg fogom állni a helyemet.
— És a két ember kezét fogott.
— Az ágyuk között volt egy nagy testes bronzágyu. Öblös torkába emberfej nagyságu golyó fért. A betűk és cífrázatok aranyként ragyogtak rajta.

— Ez a Baba, — mondotta Dobó. — Olvasd a feliratát.
— Az ágyu derekán két pálmalevél között ez a mondat ragyogott:
Erős várunk nekünk az Isten!

V.

Szeptember kilenczedikén nem sütött fel a nap. Az eget szürke felhők takar-

ták. A Mátra ormait is felhő ülte. Az idő egész olyan volt, mint a kényes gyerek arca, aki sirni akar, csak azt kell még kitalálnia, hogy miért sirjon?

— A várban élénk nyüzsgés. Az ácsok az alsó piacon féleles karókat faragnak. Mellettük egy katona lyukat fur a karókba s kereszt alakot formál belőlük. A harmadik csoport katona olajos szurkos csepőt kötöz a keresztekre. Ezeknek a neve *furkó*. Már van egy halommal.

— A sekrestye mellett az öreg Sukán vékával mérí a puskaport. Paraszt emberek apró bronzacskókba tömik. Hordják a pattantyusokhoz.

— Ugyancsak a sekrestye mellett János tüzemester cserépből készült golyókat tömet puskaporral. Azok a *lapdák*. Arasznyi puskaporos kanóc áll ki belőlük. Mikor meg akarják gyújtani, olyanféle drótos szerszámba teszik, mint a mai angol labdaütők. De jobb-ják kézzel is, s a füles golyókat kópjával is. Ezekből is készen volt valami ezer darab.

— Az ókapu felé, ahol egy hosszú ház sorol kaszárnyának, közörszűk és lakatosok dolgoznak. Mindenkinnek a fegyverét meg kell igazítaniok, aki hozzájuk viszi.

— A Sötét-kapu mellett földalatti, szépen épített istállóknban álltak a marhák. A mézsárokok ott vágnak a fal mellett. A vér egy lyukon az árokba csurog. Négy-öt marhát vágnak mindennap a vár népének.

— Gergely éppen a Sándor-bástyán állott. Gerendákból és deszkákból emelvényt ácsoltak ottan, hogy fel lehessen futni belülről a falakra.

— Ez az emelvény már minden bástyánál megvolt, de itt újra kellett csinálni, mert nem jól ástak le egy ezülopöt és mozgott.

— Dobó most felment rajta a tisztjeivel, s megmegrázogatta az oszlopokat.
— Ugy kell ennek állni, — mondotta, — hogy akkor is megtartsan száz embert, ha miaden oszlopát ellövik.
— A templom tornyán a kürtös egy hosszut rikoltott.

— No, mi az? — kiáltott lel Mekesey, — itt vagyunk!
— Jönnék!
— Ebből az egy szóból megértették a tisztet, hogy az előrség jön.

— Makkirag az öröknek hossza láncolata állott már egy hét óta. Eleven teleszkop, amely kiavult az abonyi mezőig s éjjel-nappal a török megérkezését vizsgálta.

— Ezeket jelentette a jönnék!
— Mekesey felugrott a fal tetejére, és sietve indult a kapu felé. Maga Dobó is. Mind követték a tisztet. A déli bástyán aztán megálltak, és kíváncsian néztek arra az utra, amely a kis Almagyar falun át a messze síkságból húzódik egyenesen a várkapuig.

— Az almagyari uton egy vágató lovas lehetett látni. Süveg nélkül jött. A dolmánya panyókára vetve röpdösött utána.
— Az én katonám! — szólt Gergely, — Bakocsa!

— Mert hogy ez a Bakocsa kitűnő lovas volt, és a sors gyalogossá tette, mindig azon rimádkodott, hogy lóra ülhesen. Így jutott ezen a napon őrszemnek is.

— Ahogy közelebb érkezett, látni lehetett, hogy az arca merő egy vér, s hogy a ló oldalán valami dinnyeforma gömbölyűség lődörög.

— Az én katonám! — szólt ismét Gergely, de most már szinte kiáltva örömben, — Bakocsa!
— Mert kétségtelen volt, hogy a fiu verkedett.
— Egri gyerek, — felelte rá Mekesey.

— De az én katonám, — szólt Gergely vissza. — Az én tanítványom!
— A hirhozó nyomában még három örrugtatta az ut porát. A többi tán levágták.

— Hát itt van a török!
— Mit érezhetett Dobó e hirnek hallatára? Az a török had jön, amelyik ezen a nyáron az ország két legerősebb

várat rombolta le: Temesvárt és Szolnokot, s ezenkívül elfoglalta Drégelyt, Hollóköt, Salgót, Bujákot, Ságot, Balassa-Gyarmatot, — mindent, amit akart. Mert úgy indult el az a had, hogy ami még hátra van Magyarországból, beleigázza a török hatalomba.

— Hát már itt tartanak. Százötvenezernyi emberarcu fenevad. Nagyobb részüket a zsenge gyermekkortól nyilazásra, lövésre, falmázásra, tábori életre nevelték. Karjuk Damascuszban készült, vértjük derbendi áczél, lándzsájuk hindosztáni mesterkovácsoktól való; ágyuikat Európa legjobb öntő csinálják; puskaporuk, golyójuk, fegyverük mérhetetlen és megszámlálhatatlan.

— S velük szemben?
— Itt áll ez a kis vár, s benne alig kétezer ember, s alig hat régi, hitvány ágyu.

— Mit érezhetett Dobó?
— A hirhozó Bakocsa István felvágta a várbát, és megállt izdadtan, porosan Dobó előtt. A nyereg szíjain egy göndörhajuzsú török fej; öneki magá-

UJ GAZDA! UJ REND!

— Elsőrendű magyar szakácsné —

PITTSBURGBAN

az egyetlen szépen berendezett magyar

ÉTTEREM és KÁVÉHÁZ a

LITTLE HUNGARY

ahol izletes ételekre, figyelmes kiszolgálásra talál.

EBÉD ÉS VACSORA ALATT

— KITŰNŐ ZENE —

911 FIFTH AVENUE

VAJDA IGNÁCZ, tulajdonos.

CAFÉ BRESLAU

MAGYAR KÁVÉHÁZ

188—190 második Avenue, New York

a 12-ik utca sarkán.

— Kitűnő M A G Y A R konyha. —

Tulajdonosok: Rabbach és Schembeck.

Akit utja Pittsburgba vezérel, keresse fel Dvorszky Edé és Takács István társ-tulajdonosoknak 512 Second Avenue levő

„AZ ÖREG BÁNYÁSZHOZ”

ezimzett szállodáját és vendéglőjét. Ott nemcsak jó szállást és jó magyar konyhát talál, hanem a munkaviszonyok felől is tájékozódhatik.

VIOLET ARCZCREAM

Májfolt, szeplő ellen legjobb a világon. Őse arczörb ad. Ára 50 cent.

GLADIATOR

legjobb haj- és bajusznövesztő szer. Ára egy dollár. A pénz előleges beküldése mellett bár-hová megküldi a feltaláló:

Dr. J. BACKY, 100 Public Square, Cleveland, O.

HA BAJBA JUTOTT, FORDULJON

NAAR MANFRED

békébiróhoz,

15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J., aki tanácsal, segítséggel látja el.

MAGYAR, NEMLET, TOT, LENGYEL stb.

TOLMACS MINDIG KEZNEL.

A NAP

A magyar újságírás szentkezése, Magyarország legjelentősebb és legolajtottabb napilapja.

Felelős szerkesztője: Braun Sándor.

Politikai főszerkesztője: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal.

A NAP a 48-as eszmény leghibetlenebb katonája s a 67-es politika legkiszáradtabb üldözője.

A NAP nemcsak a legkiszáradt lap, de a LEGOLCSÓBB IS.

Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.—

Félévre \$2.50

Negyedévre \$1.25

Mutatványosokat készíttünk külföldre.

A NAP kiadéhvatala:

Budapest, VIII. ker., Rökk Seilárd-u. 9. sz.

RIZSAK JÁNOS

passaici pénzküldő budapesti irodája

IV., Sütő-utca 6. szám alatt van.

Irodavezető: RIZSAK MIHÁLY.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE

127—2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.

Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultánsilag hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el.

Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el.

Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:

ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.

WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

8. oldal.

nak az egész bal arca végig fekete az aludt vértől.

— Jelentem alásan, vitéz kapitány uram, — szót a bokáját összeütve, — itt a török az istenfáját!

— Az egész had, vagy csak egy csapat?

— Az egész hadnak az eleje, kapitány uram! Nem láttuk az egészet az ahonyi erdő miatt, de nagyon jönnek, az istenfáját! Ahogy bennünket megneveztek, mindjárt elkaptak belőlünk kétőt, az istenfáját, oszt még engem is hajszoltak egy darabig; legutóbb ez a füstös, az istenfáját!

— Hát a társaid hol vannak?

— A vitéz a kapu felé pillantott.

— Mosakodnak a patakban, az istenfáját!

— No, — azt mondja Dobó, — mátlól fogva tizedes vagy. Erigy és igyál egy kupa bort, — az istenfáját! — tette hozzá mosolyogva.

A vár udvarán mindenki odatolongott, hogy a levágott fejet nézze. A beretvált fejnek egy hosszú furtje volt középen. Annál fogva tartotta Bakocsa, s büszkén mutogatta.

VI.

A török megérkezésének híre olyan várt a vár, mint a zajgó méhkas.

Mindenki Bakocsa köré tolongott, hogy szavát hallja. Még az asszonyok is odafutottak a sütházakból és konyhákból, s lábujjhegyre állva hallgatták a csoport mögött a vitéz beszéleit.

De ez persze csak akkor történt már, mikor Dobó otthagya a piacot, és a tisztokkal együtt felment a palotába tanácskozni, rendelkezni.

A vitéz felakasztotta a török fejet egy hársfára, s ő maga székre ült, hogy átengedje a fejét a borbélynak.

Tizenhárom borbély volt a várban: négy mester és kilenc legény. Nem annyira a hajnyírás lesz itt a kötelességük, mint inkább a gyógyítás.

Ebben az időben nyírni, beretválni és gyógyítani egy mesterség vala.

Hát a borbélyok mind a tizenhárom ráestek most Bakocsa, csak hogy közel lehessenek a szavához. Legelsőbbben is a dolmányát húzták le, meg az ingét.

Péter mester volt a legöregebb közöttük, hát az fogta mosásba legelőször. Egy nagy cseréptálat eléje tartottak, egy fazék vizet meg föléje.

Csurgatták, mosták.

Eddig csak állította a vitéz, de mikor a hosszú fejébe varni kezdték, szétrugta a széket, látat, borbélyt és borbélylegényt, s rettentő istenfajázások között felkopogott s ballagott a kaszárnnyába.

— Nem vagyok én nadrág, az istenfáját, — mondotta mérgesen.

Lekapott egy nagy pókhálót az ablakszélről és a fejére tette. Bekötötte a fejét maga. Leült, jól beszélőnázott, behorogzott, aztán ledült a szalmazsákra, s öt perc múlva már aludt.

VII.

A vitézzel csaknem egy időben egy lovas parasztember is érkezett a várba. Szür volt rajta és felgyürt szélű fekete kalap. A kezében zöld furkósbot, akkora, mint ő maga.

Mikor Dobó végzett a vitézzel, az ember leszólt a lováról egy asszonynak: — Melyik a kapitány ur?

— Az ott ni, — mondja az asszony, — az a nagybajszu derék.

(Folytatása következik.)

A BUTOROZOTT SZOBA.

Irta: Kádár Endre.

A kapu előtt egy fiatal ember álldogált — tétován. Többször elment, aztán újra visszajött; a kapu, amelyhez semmi sem kapcsolta, épp olyan volt, mint a többi más: arculat nélküli, rideg és szürke — az élet sejtett, mélységes titkainak végzetes kényszerűségevel visszahúzta. Még határozatlanul álldogált. Sorra vette közben: a falba vésett apró, fényes címtáblákat, ifjúi vesétt apró, fényes címtáblákat — kegyetlenséggel és vak bizakodással — pillantásával lovaszta kettőnek is a nevét és a magáét véste rögtön helyébe: Dr. Szirt Sándor ügyvéd... aztán hirtelen gondolva: tekintetével kikapott egy kartonlaposkát a többi közül...

— Egy különbejáratu, csinosan butorozott szoba kiadó: I. em. 12. vagy 13. nézdégete közelről a lakásthirdető lapocskát, amelyen a sötét alakra ragasztott átlátszó papíron elmosódott az ajtó száma. Belevesztett az alap színébe; hogy figyelmesen körülnézte: egy katonasípkás arezképet takart el a nagyobb részt, de rosszul ráragasztott papírlap.

Elmosolyodott. A szorongó félelem egyszerre elmozdult tagjaiból és bizakodva simultak el ujjai Ferenc József-kabátja felett: az érettség, a megváltozott élet, a férfiaság, a szabadság első szimbólumán, amely még frissen, vasaltan, kemény formát adva öntudatának és önbizalmának, feszült meg tétén.

Felment az első emeletre; benyitott az egyik ajtón és ideje sem volt kérdézősködni, elkészülni önmagával: szőnyegek és butorok között, egy kis utcai szobában találta magát.

— Mindjárt beküldöm a nagyságát, — szólt a kis cseléd, aki bevezette a szobába. A fiatal ember le sem ült. Pusztán udvariasságból várt, már ajkán volt a helyzetnek megfelelő formai kifogás, hogy kicsiny a szoba; közben tünő pillanatok alatt, megkísértették a jelen és jövő félelmetes, még ki nem alakult képei, ijedt bizonyossággal tapintotta meg zsebéit, ahol egész vagona: két tizes meglapulva elfeküdt, mikor felnyitott a szemközti ajtó és egy nő lépett be. Érett, friss, asszonyos szépség, duzzadó vérpírós, nedves szájjal, mélyvívű fekete szemei csodálatos nagyra nyitlak és melegen rajtafejtődtek az erős, jóarcu fiun.

— A szoba, — mosolygott.

A fiu rábámult, alig tudott feleni: — Igen.

— Tudja, a mama nincs itthon. Azt hiszem, husz forint — szólt a leány.

A fiu nem szólt. Pár pillanat múlva jött az anya: bizonytalan kora: a leány csodaszép arcának megvakult tükre, dícsérte a szobát, a fiatal ember felet nélkül hagyta, menni akart, de tempa akaratlansága mozdulatlanlanságra készítette, érezte: hogy maradni fog, hogy elveszett, a zsebébe nyult, félőnap-lakbért kifizetett és maradt.

2.

Néhány nap múlva egy estén benyitott a fiúhoz a leány. A sápadt ablakvirág — hevert állandóan vagy az ablakon nyitott — sok dologban tudatlanabb, mint akármelyik házileány, egy gazdag öreg ügyvédnek volt szeretője. Azt estalkonyatban sokáig heverészett, friss vértforraló levegő szorított be az ablakon: eszébe jutott a fiu, állomnak való szokatlan tiszta gondolatok közepette.

— Mit csinál? — kérdezte — leült a fiatal ember mellé a pamlagra. Szokatlan érzésáradások lepték meg; a durva, anyjával szemben is zabolátlan száju leány gondolkodott, hogy újra mit fog kérdezni.

— Magam sem tudom, — felelt a fiu, — majdnem kedvetlenül és nem változtatta meg fekvő helyzetét. A szíve át volt szíjjazva kegyetlen szorongással; pénze már alig volt és a jövendő bus sejtelmek még titkok árnya: nyüzsgöve, csoportosan — mint a hollók — rátelepedtek idegeire.

— Ujra szólt a leány.

— Beteg?

— Nem...

— Nagy esend után kérdezte: — Mi maga?

— Jogász...

— Vannak szülei?

— Anyám, — felelte a fiu és sirni szeretett volna. Behuzódott, több szót az estén alig váltottak.

A leány észrevétlenül melléje került, kezével megérintette a fiu karját, aki riadtan nézett rá egy pillanatig, aztán hirtelen átfogta a leány derekát, éhes, remegő száját lezárta a leány forró ajka: gyógygöngyöt közte, melegen, zsongító puhasággal megszakítva:

— Látod... látod... Én nem tehetek róla. Én... nekem kellett eltartanom a mamát... De többet nem... Együtt fogunk lakni... Az többet nem jön ide...

Egész lényé felolvadt ez új érzésében, amely puhán, langyosan csapta meg szívét szokatlan nyugalommal; a leány azt hitte: eddig még sohasem érezte, hogy ez a szerelem: a végtelen, a rózsaszínű, bűbajos álmom; a nőben örök: új érzések nyomán járó megtisztulásvágy szívárványfoltjai jelentkeztek nála, penitencziás vallomásban jutott megnyilatkozásra, megcsókolta a fiu kezét és úgy kérdezte:

— Meghócsátasz? Szeretsz?

A fiunak szokatlan szenzációként tűnt fel saját felelete, ezt mondta:

— Örökre...

...Egy hónap múlva a leány anyja — már fenn járt az ügyvédnél — mikor hazajött, valamit mondott hangosan a leányának. A fiu felfülett, a leány nem válaszolt reá, esendőség volt körülötte, csak az asszony hangjának elmutt rezgése csengett fülebe. Ujra hallotta a kemény, kegyetlen szavakat, „nyakukon élek“ idézte, megrázta fejét, egyszerre szokatlan értelemmel fogta fel a

dolgokat, hideg józanodás tisztította meg fejét, vette a kalapját, elment, sőt: a Dunaparton és többé aztán sohasem jött vissza.

3.

Uj szeptember lett. A nap ragyogva csuszott el a gesztenyefák levelei között, a leány az ablakban könyökölt és elnézett a mozgó uttesten. Lenn kalimpálva a tulsó járdáról egy fakóarcu, egész ifju ember Ferenc József-kabátban jött át nézdegelve. A leány mozdulatlan a tükörszekrény fiókjához futott, hirtelen kiforgatta tartalmát, míg végre megtalálta, amit keresett, megfakult kartonlap akadt ujjai között: „Egy különbejáratu, csinosan butorozott szoba kiadó I. em. 13.“ futott végig rajta egy pillanat alatt, aztán hirtelen bekiáltotta anyját, kezébe nyomta és bizó érdekléssel, reményteljesen tolt ki az ajtón:

— Siess, mama, akaszd ki a czedulát!

RANKINI I. MAGYAR MÜKEDVELŐ ÉS ÖNKÉPZŐKÖR.

— Alakult 1907. január hó 8-án. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Schwartz-féle Hallban.

Elnök: Horváth János; alelnök: Vízváry József; jegyző: Somovitz Sámuel; pénztárnok: Bukurov Dusan; pénzügyi titkár: Csapota Pál; vizsgáló bizottság: Csetey Juliska k. a., Bodács Sámuel, Nagy Bertalan, Fias Istók, Fenyős András; könyvtárnok: Kardos István.

HUNFALVY HUGÓ

Hites ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

THE RONAY CO.,

1310 FIFTH AVENUE, PITTSBURG, PA. ajánlja honfitársai szives támogatásába pompásan berendezett üzletét, amelyben importált áruk a legjobb minőségben, kitűnő olvasmányok, remek kiállítású és minden vállalkozásuk számára irrt imádságos könyvek, irodaszerek, iróeszközök, jófajta hazai dohány és szivarok, arany és ezüst ékszerek, valótai tajték és magyar borok, finom zamatú paprika, liltól turo, tisztaajkai bajuszpedró, stb., a legjutányosabb árban kaphatók.

KRAJNYÁK JÁNOS

Cleveland, O., 2755 East 79th street alatti legmodernebbül berendezett szalonját ajánlja honfitársai pártfogásába. Kitűnő whiskey, törköly, nemkülönben mindig friss hordó és üveg sör, tizes magyar borok, finom zamatú szivarok, billiárd, stb. állanak a közönség rendelkezésére.

KÉPVISELŐINK.

A „Bevándorló“t a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy előfizetési díjakat felelhetnek és nevükben nyugtáznak: BENECZE JÁNOS ur... Passaic, N. J. BÖGGZY GYULA ur... Perth Amboy, N. J. MAKRAY JENŐ ur... South River, N. J. JUHASZ ISTVÁN ur... Poughkeepsie, N. Y. TORHÁN JÁNOS ur... Yonkers, N. Y. GETSY JÁNOS ur... Torrington, Conn. HIZSNYAY JÁNOS ur... Danbury, Conn. STENTZEL RICHÁRD ur... Philadelphia, Pa. POTMESIL ISTVÁN ur... South Bethlehem, Pa. SAMU GYÖRGY ur... South Sharon, Pa. ORTÓ JÁNOS ur... Wilburne, Pa. SZAKÁLY IGNÁCZ ur... South Bend, Ind.

MOLNÁR KÁROLY

Cleveland, O. 2747 E. 79. st. alatti legmodernebbül berendezett szalonját ajánlja honfitársai pártfogásába. Pompásan pompásabb italok, tizes magyar borok, kitűnő szivarok, billiárd, kuglizó, stb. állanak a közönség rendelkezésére.

BORSZÉKI GYÓGYVIZ

A VIZEK KIRÁLYA — Különleges szer gyomoraj és köcsvény ellen. — Orvosi szaktekintélyektől a legmelegebben ajánlva, hólyag és vizeleti szervek bántalmainál, vesebajoknál, cukros huyár, a torok és tüdőszervek bajainál, epekő és gyomor-megbetegedéseknél. Egészségesnek kitűnő izü, igen üdítő ásványviz, bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. EGYEDÜLI KÉPVISELŐ az EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN VIDER EMIL IRODA: 36 Ave. C. RAKTÁR: 40 Ave. C. NEW YORK. — MINDENKI ÁLTAL MEGTEKINTHETŐ. —

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, a kilencedik utca sarkán — Kitűnő ételek és italok — A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE — Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene —

L. BOSS 111 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Minőségese szivarok és dohányok — importátója. — KÜLÖNÖSEN JO A KOSSUTH ÉS GRÖF BATTYÁNYI DOHÁNY. Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is.

YOURVILLE BOULEVARD elkelő magyar kávéház a felsővárosban 1393 MÁSODIK AVENUE Tulajdonos: BIRNBAUM L. a 72. és 73. utcák között. MIDENNAP CZIGÁNYZENE — Kitűnő magyar ételek és jó italok. — Pontos kiszolgálás. POMPÁS BILLIÁRDASZTALOK.

THE 'STATE BANK' AZ ÁLLAM BANKJA 378 Grand Sreet, New York City. Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János. Töke, felsőleg, nyereség, 40%, mint \$1,000,000 Betétek több, mint 16,000,000 Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe. HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG. Alakult 1906. február 27. Cleveland, O. A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alalulhatnak Amerika minden magyar lakta helyén. Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz 305 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

THE CITY BANK CO. BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ. Takarékbetétek után 4 százalékot — fizet. — 10 AVENUE és PEARL ST. sarkán. SOUTH LORAIN, Ohio.

The Friedman Print 215 BOWERY — NEW YORK. Elvállalja alapszabályok s mindennemű nyomtatványok elkészítését. — Kitűnően felszerelt magyar nyomda. — Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

THE RISING SUN BREWING CO. CSEHORSZÁGI módon készülő SÖR A legválogatottabb arany árpából, malátából és mézarmatos cseh komlóból főzik. FELTÉTLENÜL JOBB BÄRMILY IMPORTÁLT SÖRNEK. ELIZABETH, N. J.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York. Kiss Emil, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll. Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 319 Houston st., New York. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekköntő, hitellevelek, külföldi értékpapírok megvétele és eladása. Nemzetközi Utazási Iroda és Pénzküldő Társaság, Igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Son & Co. Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe olcsón, gyorsan és biztonságosan. Hajójegyek az összes vonalakra az ó-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alapitoke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereségny \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

Róth József és Fiai, a Monongahela-völgység legreggib bankháza, saját épületében, 606-dik Ave. és Locust st. sarkán. McKeesport. Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árforlyam mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel állítanak és a konzulatusi hitelestést beszerzik. Cím: Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co. Duquesne Magyar Amerikai Takarékö és Hitel Társulat, Duquesne.

Alapitoke és fölsőleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházaival egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékot csekk számlára, 4 százalékot betét-számlára. Pénzküldés, hajójegy eladása és közjegyzői iroda. Klein Jakob, magyar bank- és váltóüzlete, 1246 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegyelárústitó. Kifüilt közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését. Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

Klein Arthur, Rankin, Pa. Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek ellátása.

Kail G. Arpad, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelestés. Pontos pénzküldés.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok trust-kompanija. Bonne Terre.

Bejegyezettelt 1890-ben. Töke \$100,000.00. R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thonure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.

Percel Lajos, 522—534 Pearl street, Cleveland. The Dollar Savings & Trust Co., Youngstown. Vagyon: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, olcsón és pontosan. Pénzbetétek után 4 százalék kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kenosha és takarékbank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Töke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapesten, V. Urm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul flumel ügynökségének irodája: Fiume, Andrássy-ut 22. Magyar amerikaiak, kik az ó-hazában nehézségekkel találkoznak, forduljanak oda.

WÁRADY LAJOS

Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése. PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZABA. Az összes hajóvonalak képviselője. HÁZAK VÉTELE ÉS ELADASA. magyar közjegyző 449 S. Broad St., Trenton, N. J.

ELSŐ NEMZETI BANK

FIRST NATIONAL BANK MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuykill County legöregebb nemzeti bankja.

Alapitoke \$50,000.00 Tartalékalap és szét nem osztott nyereségny 75,000.00

Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti. Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány útján eszközöl.

Charles R. Kear elnök. Harry F. Potter pénztárnok.